

Veliki dan v novi zgodovini bolgarskega naroda

»Ustvarjamo tesno, vsestransko sodelovanje«

POZDRAV MARŠALA TITA OB PRIHODU V SOFIJO

Sofija, 25. novembra.

Po vsej poti od meje proti Sofiji so množice ljudstva navdušeno pozdravljale maršala Tita in ostale člane delegacije. Čim bolj se je vlak bližal Sofiji, tem večja je bila ob progri množica ljudstva. Vlak je vozil skozi špalir veselo razpoložene prebivalstva bližnjih naselij in predmestja Sofije.

Na železniški postaji v Sofiji, ki je bila slovesno okrašena z zelenjem, bolgarskimi in jugoslovanskimi zastavami in transparenti, je bil sprejem zelo slovesen in prisrčen. Sprejema so se udeležili predsednik ministrskega sveta LR Bolgarije Georgi Dimitrov s člani vlade, člani sekretariata Nacionalnega komiteja Domovinske fronte in sekretarji domovinsko-frontovskih strank, osebe poslaništva FLRJ, šefi diplomatskih misij, predsednik Akademije znanosti Todor Pavlov in drugi ugledni predstavniki bolgarskega javnega življenja.

Ko se je vlak ustavil, je predsednik Dimitrov prihitel nasproti maršalu Titu in se je z njim prisrčno pozdravil. Potem ko je maršal Tito pregledal častno četo, je v spremstvu predsednika Dimitrova krenil k izhodu, kjer so ga sprejele z navdušenim vzklikanjem velikanske množice ljudstva, ki je napolnilo veliki trg pred postajo.

Ko se je pojavil maršal Tito v družbi s predsednikom Dimitrovim, je množica ljudi vzvalovala. Množica je vzklikala, metala cvetje in mahala z jugoslovanskimi in bolgarskimi zastavami. Desetisoči bolgarskega prebivalstva so napolnili že zgodaj jutraj široko in dolgo ulico Georgija Dimitrova. Niti mrzlo vreme niti sneg, ki je pričel padati, ni vplival na množice ljudi, ki so v vedno večjem številu napolnjevale ulice. Prepevaajoče ljudstvo se je v vedno večjem številu zbiralo v etraskih ulicah in z nerestirnostjo pričakovalo trenutka, ko bo lahko pozdravilo maršala Tita.

Avtomobil, v katerem sta bila maršal Tito in Dimitrov, je počasi vozil po ulicah, ki so bile zasute s cvetjem in razno barvnim jesenskim cvetjem. Sprejema v Sofiji se je udeležilo okrog 300.000 ljudi s tisočeriimi nacionalnimi zastavami Bolgarije in Jugoslavije in zastavami bolgarske delavske partije (komunistov), splošne delavske sindikalne zveze in drugih masovnih organizacij, ki so napolnili veliki trg »9. septembra«, mestni park in bližnje ulice.

Ko se je pojavil maršal Tito na balkonu predsedstva ministrskega sveta s predsednikom Georgijem Dimitrovim in ostalimi člani delegacije ter voditelji nove Bolgarije, je med množicami nastalo velikansko navdušenje. 300.000 udeležencev je vzklikalo in skandiralo »Tito—Dimitrov—Tito—Dimitrov.« V pozdravu je maršal Tito dejal:

»Dovolite mi, da vam v imenu narodov Jugoslavije, v imenu vlade nove Jugoslavije in v imenu delegacije, ki je z menoj, izročim najtoplejšo in najprisrčnejše pozdrave. (Navdušeno vzklikanje: Hura, hura!)

Naš obisk tukaj ni samo vrnitev obiska vaši delegaciji, ki je s tovarišem Dimitrovom na čelu gostovala letos v Jugoslaviji. Naš obisk je nekaj več. To je nadaljevanje dela pri poglobljanju in vsestranskem sporazumevanju ter našem nadaljnjem sodelovanju.

Nova Jugoslavija, nova Bolgarija sta našli skupno pot v tistem trenutku, ko sta prekinili z vsem, kar ju je povezovalo s starim, s tistim negativnim, kar je razdvajalo naše narode, kar je stoletja stalo med nami, med našimi narodi, med krvnimi brati. To je odstranila Jugoslavija, FLRJ, kakor je to storila tudi domovinsko-frontovska Bolgarija s tovarišem Dimitrovom na čelu.

In, razumljivo je, tudi ni moglo biti drugače kakor, da smo takoj začeli delati na tem, da postavimo nove temelje, da določimo novo pot, da povežemo skupaj naši usodi, da v bodočnosti skupaj delimo vse dobro in zlo, da se skupno veselimo, z eno besedo, da bo naše sodelovanje v vsakem pogledu popolno.

Naša preteklost je bila temna. Naša bodočnost, kakor vidimo že danes, je svetla. Naše perspektive so jasne. (Dolgotrajno vzklikanje bratstvu bolgarskega naroda in narodom Jugoslavije.) In moram vam povedati, da moramo mi, ki smo sodobniki, ki živimo v tej veliki dobi, biti srečni zaradi tega, ker so nam dane zgodovinske naloge in odgovornost za izvršitev teh nalog.

Da tako rečem, bi bilo zelo škodljivo — in zgodovina ter naši potomci bi nas obsodili — če ne bi storili vsega tistega, kar moremo, da bolgarski narod in narodi Jugoslavije ustvarijo tisto neporušljivo enotnost, ki je ne bo nikoli nobena sila porušila.

Mi gradimo novo, boljše življenje, in vi tu v Bolgariji, in mi tam — v Jugoslaviji. Naši narodi so razumeli duha časa, razumeli so vso veličino dogodkov, ki se razvijajo. Vesel sem, ko vidim, da so pri vas, v Bolgariji, kakor mladi tako tudi stari, že razumeli novega duha v političnem in gospodarskem smislu, da so bili že storjeni veliki napori za izgradnjo države, ki naj bo bogatejša in srečnejša, kakor je bila. V teh svojih velikih naporih na ekonomskem dviganju naših držav bomo šli skupaj pri izgradnji in utrjevanju nove, resnično ljudske demokracije, v obrambi naših meja, naših držav in naših narodov; šli bomo skupaj v ustvarjanju svoje boljše bodočnosti. (Navdušeno in dolgotrajno vzklikanje bratstvu in enotnosti nove Jugoslavije in nove Bolgarije, maršalu Titu in Dimitrovu.)

To je naš dolg, to je naša naloga, in prihod naše delegacije ima ta cilj, da z vašimi odgovornimi državnimi predstavniki s tovarišem Dimitrovim na čelu utrdimo in okrepiamo tisto, o čemer smo govorili na Bledu. (Zbrano ljudstvo ponovno prireja navdušene ovacije.) Glede na to ne preostaja drugega, kakor da se vsi kot eden lotimo dela, da delamo in gradimo naši državi. Naša usoda je v naših rokah. Pri nas ni več nobenih privilegiranih vladarjev ali vladajočega razreda. Narodi Jugoslavije in narodi Bolgarije so vzeli usodo v svoje roke. Naši narodi so odkrili in nagnali tiste, ki so bili nesposobni voditi ljudstvo in so nad njim stali kot težka mora. Tudi pri nas v Jugoslaviji je sedaj ljudstvo svobodno in to ljudstvo, glejte, dela, da bi uresničilo svoje stoletne težnje. (Dolgotrajno odobravanje.)

Da, tudi nova Jugoslavija in nova Bolgarija bosta v svojih naporih soglasni. Oni dve imata mnogo prijateljev: Sovjetsko zvezo, nepremagljivo državo socializma z genialnim Stalinom na čelu. (Burno vzklikanje Sovjetski zvezi, generalisimu Stalinu in bratstvu slovanskih narodov.) Velika Sovjetska zveza ima v nas svojo zvestega prijatelja in nas ne bo nikoli mogla nobena sila ločiti od naših velikih bratov, od narodov Sovjetske zveze. Narodi Jugoslavije in bolgarski narod imajo mnogo prijateljev, imajo prijatelje v svojih poljskih in češkoslovanskih bratih, imajo prijatelja v rumunskem narodu, v madžarskem narodu. Govorim o rumunskem in madžarskem narodu zato, ker gresta ta dva naroda po novi poti in ker njihova nova notranja ureditev, ki se je začela izvajati, omogoča, da med tema narodoma, ki nista slovanska, in med slovanskimi narodi ne bo nikoli več prišlo do preprirov ali nesporazumov, ki bi škodovali enemu ali drugemu narodu. Naši slovanski bratje, v prvi vrsti naši slovanski bratje, in vse tiste države tukaj na vzhodu, ki gredo po edino pravilni poti ustvarjanja nove, resnične ljudske demokracije, so neporušljiva sila, ki pomeni močan činitelj na svetu — činitelj mira. Toda mi imamo mnogo prijateljev tudi v drugih državah. Ko govorim o prijateljih, mislim hkrati tudi na to, da imamo sovražnike. Mi imamo mnogo več prijateljev kot sovražnikov. Toda sovražnik je mnogo bolj ogrožen v svojih naporih, da onemogoči to, kar smo si postavili kot naloge: ustvaritev lepše in srečnejše bodočnosti. In samo naša pripravljenost, da branimo do poslednje kaplje krvi to, kar smo dosegli, da branimo našo enotnost, naša odpornost, naša želja za mir in za mirno delo mora onemogočiti vse načrte tistih imperialistov in vojniških huškačev, ki vidijo v vsakem našem koraku zaroto proti tisti demokraciji, ki jo imenujemo demokracijo tako imenovano zapadno demokracijo. (Dolgotrajno odobravanje in protesti proti vojnim huškačem.)

Tovariši in tovarišice, bratje in sestre, s tega mesta danes s popolnim občutkom velike odgovornosti, ki smo jo prevzeli nase, apeliram na vas, da ne boste nikoli več dovolili, da bi kdor koli motil naše vrste. Domovinska fronta, nova vsesplošna ljudska organizacija ne glede na razne politične stranke, iz katerih je sestavljena — je tista edina sila, s pomočjo katere bo lahko vlada nudila svoji državi lepšo in boljše bodočnost. Jaz vam, tovariši in tovarišice, bratje in sestre, lahko rečem tu in vas zagotavljam, da boste vi imeli v narodih Jugoslavije vedno, tudi v najtežjih trenutkih, svojega najzvestejšega prijatelja in da nas ne bo nikoli več nobena sila speljala z naše poti (odobravanje in ploskanje). Pred seboj imamo tudi težke naloge. Nikoli ne smemo pozabiti težav, ki stoje pred nami. Zato tudi ne

obljubljamo, da se bo cedilo takoj med in mleko. Pripravljene moramo biti na največje napore, toda vedno se moramo zavedati, da bodo ti napori nekega dne rodili plodove ter da bomo dosegli tisto, k čemur težimo mi in k čemur so težili naši predniki.

Bratje in sestre! Zelim vam še enkrat v imenu narodov Jugoslavije mnogo sreče pri vašem delu, mnogo sreče pri dviganju vaše države, pri graditvi vaše domovine. Naj se razcveta, naj se razvija, naj bo srečnejša naša bratska in sosedna nova Bolgarija s tovarišem Dimitrovim na čelu! (Hura, hura, hura!) Naj živi bratstvo bolgarskega naroda in narodov Jugoslavije! (Tito — Dimitrov!)

Mnogi bodo ob priliki našega obiska dejali: »Prišli so, da ustanovijo fede-

IZ DANASNJE STEVILKE:

Obisk maršala Tita v Sofiji. Sovjetski delegat Višinski o načelu soglasnosti velesil. Pred volitvami v ljudske odbore. — Kako poteka davčno tekmovanje. K razstavi sovjetskih umetnikov. — Gospodarstvo. Zunanja politika. — Dopisi. — Fizkultura.

racijo, toda mi ustvarjamo tako tesno, vsestransko sodelovanje, da pomeni vprašanje federacije samo normalnost. (Navdušeno odobravanje.)

Naj živi nova Bolgarija! (Zivela!)

Naj živi bratstvo in enotnost bolgarskega naroda in narodi Jugoslavije! (Dolgotrajne ovacije in ploskanje.)

Naj živi Georgi Dimitrov, voditelj bolgarskega naroda! (Živijo! Hura, hura, hura! Dimitrov — Tito, Tito!)

Konec govora maršala Tita, ki je bil mnogokrat prekinjen z navdušenim odobravanjem, je bil sprejet z dolgimi in burnimi ovacijami.

Nato je spregovoril predsednik ministrskega sveta LR Bolgarije Georgi Dimitrov.

enodneвно proizvedejo zvišajo od 10 tisoč 120 ton na 14.400 ton, v tem dnevu pa so dosegli proizvodnjo 14.767 ton premaga. Med odmevi udarcev s krampi in med ropotanjem vrtnih strojev v rudarskih jamah so se stalno slišali vzkliki: »Za Tita in Dimitrova!« S tem geslom so se rudarji pozdravljali in drug drugega vzpodbujali k delu globoko pod zemljo. Vedno nove in večje količine premaga so bile izraz radostnega navdušenja, resničnega poleta in velike ljubezni predstavnikov delavskega razreda Bolgarije do učitelja in voditelja bratskih jugoslovanskih narodov, maršala Jugoslavije Josipa Broza-Tita. Njihov zglede so posnemali tudi delavci Sofije in drugih delovnih središč, kakor tudi delavci v vaseh.

Skupni delovni podvigi delavcev so pokazali splošne težnje za poglobitev medsebojnih odnosov in vedno tesnejšega zblizanja pri ustvarjanju skupnih idealov narodov Bolgarije in Jugoslavije.

Iz vse države prihajajo vesti o vrsti mitingov, na katerih se poudarjajo posameznosti iz življenja in delovanja maršala Tita ter neporušljivo prijateljstvo med narodi Jugoslavije in Bolgarije.

Lice Sofije je danes zelo slovesno. Po ulicah, zgradbah in izložbah, ki so okrašene z zelenjem, so izobešene zastave in slike, reliefi in kipi maršala Tita. Med mnogimi gesli se najbolj poudarja geslo bratstva in enotnosti narodov Jugoslavije in Bolgarije ter enotnost vseh slovanskih narodov. Med njimi vzbujajo posebno pozornost zlasti besede učitelja in voditelja bolgarskega naroda, predsednika vlade Georgija Dimitrova, ki jih je izrekel ob priliki obiska v Jugoslaviji, da ni sile pod soncem, ki bi mogla razdvajati bolgarski narod od narodov Jugoslavije. Te besede predsednika Georgija Dimitrova so v resnici dejanski izraz resničnega razpoloženja vsega bolgarskega naroda, ki vidi v bratstvu in enotnosti z narodi Jugoslavije najlepše perspektive svoje in skupne bodočnosti.

Lice Sofije in veselje, ki se odraža na obrazih njenih prebivalcev in delegacij ljudstva iz vseh krajev Bolgarije, ki prihajajo, da bi se udeležile sprejema in da bi izrazile veselje svojih sonarodnjakov ter jim potem tolmačile velik radostni dogodek, dokazujejo, da je obisk legendarnega heroja, maršala Jugoslavije Josipa Broza-Tita in njegovih sodelavcev največji dogodek in veliki praznik nove Dimitrovske Bolgarije. To je eden od velikih dni v novi zgodovini bolgarskega naroda in pomemben dogodek za vse tiste, ki želijo mir, utrditev demokracije in sodelovanje med narodi.

Predsednik vlade FLRJ maršal Tito na prijateljskem obisku v Sofiji

Beograd, 25. novembra. (Tanjug.) Predsednik vlade FLRJ maršal Josip Broz-Tito je snoči odpotoval na čelu vladne delegacije na prijateljski obisk v LR Bolgarijo.

Delegacijo sestavljajo: notranji minister Aleksander Ranković, minister brez listnice Milovan Djilas, minister za zunanjo trgovino Milentije Popović, generalni sekretar vlade FLRJ Ljubodrag Djurić, general Rado Hamović, general Radomir Babić, pomočnik predsednika Gospodarskega sveta Vojo Serzentić, polkovnik Milan Zelzelj, podpolkovnik inž. Gustav Vlahov in načelnik zunanega ministristva Laza Latinović.

(Iz predsedstva vlade FLRJ.)

Ves bolgarski narod vidi v enotnosti z narodi Jugoslavije najlepše perspektive svoje in skupne bodočnosti

Sofija, 25. nov. Posebni dopisnik Tanjuga poroča: Obisk jugoslovanske delegacije pod vodstvom predsednika ministrskega sveta FLRJ maršala Jugoslavije Josipa Broza-Tita pomeni za ves bolgarski narod izreden dogodek in velik praznik. Že nekaj dni se je Sofija z mrzlično hitrostjo pripravljala na slovesen sprejem, pri čemer je sodeloval ves bolgarski narod. Uradno poročilo o obisku so sprejeli z nepopolno navdušenostjo in je naletelo na najbolj radosten sprejem v vsej Bolgariji.

Priprav za sprejem jugoslovanskega heroja maršala Jugoslavije Josipa Broza-Tita ni videti samo pri slovesnem okrašanju Sofije. Rudarji Pernika, delavci vseh industrijskih podjetij v Sofiji in v vsej Bolgariji, prav tako pa tudi obrtniki in delavci v vaseh so prevzeli posebne obveznosti, da s povečanjem proizvodnje in vzajemnim tekmovanjem obeležijo ta dogodek kot enega od najveselejših dni nove Bolgarije.

Prvaki bolgarskih delavcev, rudarji Pernika, so prevzeli obveznost, da svojo

BRZOJAVKA GENERALISIMA STALINA MARŠALU TITU

Beograd, 25. novembra. — Predsednik ministrskega sveta ZSSR generalisim Josip Visarionovič Stalin je poslal predsedniku ministrskega sveta FLRJ maršalu Jugoslavije Josipu Brozu-Titu naslednji brzojavni odgovor na čestitko ob 30. ob-

letnici Velike-oktobrske socialistične revolucije: »Zahvaljujem se vam in vlagi Jugoslavije za prijateljske pozdrave in želje ob 30. obletnici Velike oktobrske socialistične revolucije.«

Četrto redno zasedanje Ljudske skupščine FLRJ

Beograd, 25. nov. Zvezni svet in Svet narodov Ljudske skupščine FLRJ sta se večeraj sestala na četrto redno zasedanje. Seji Zveznega sveta je predsedoval predsednik Vladimir Simič, seji Sveta narodov pa predsednik Josip Vidmar.

Potem ko sta oba domova vzela na znanje ukaz o sklicanju Ljudske skupščine FLRJ na četrto redno zasedanje in poročila o zakonskih predlogih, ki jih je dala zvezna vlada, sta sprejela naslednji dnevi red:

1. pretres predloga temeljnega zakona o odnosih roditeljev in otrok;
2. pretres predloga zakona o osebnih imenih;
3. pretres predloga zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o redih in odlikovanjih FLRJ;
4. pretres predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ugotavljanju pravice do pokojnine in o upokojitvi državnih uslužbencev;
5. pretres predloga zakona o odpisu bremen, vključenih na nepremičnine ki so prešle po zakonu o agrarni reformi in kolonizaciji v državno last;
6. pretres predloga zakona o spremembah in dopolnitvah 36. člena zakona o agrarni reformi in kolonizaciji;
7. pretres predloga zakona o overovitvi podpisov, rokopisov in pre-

pisov; 8. pretres predloga zakona o gibanju na meji.

Na seji Zveznega sveta je njegov predsednik Vladimir Simič sporočil, da sta Gligorije V. Mandić, ljudski poslanec za bokekotorski okraj in Miodrag Nedeljčević, ljudski poslanec za trstenički volivni okraj, dala ostavko na svoja poslanska mandata in da bosta obe ostavki poslani mandatno-imunitetnemu odboru v proučitev. Predsednik Simič je sporočil, da je Prezidijski Ljudske skupščine FLRJ obvestil Zvezni svet, da je 15. maja t. l. na podlagi 69. člena ustave in 41. člena poslovnika zveznega sveta ter na zahtevo javnega tožilca FLRJ dal dovoljenje, da se lahko prične kazenski postopek proti dr. Dragoljubu Jovanoviću. Vrhovno sodišče LR Srbije je poslalo Zveznemu svetu overovljen prepis obsodbe, s katero je obsodilo dr. Dragoljuba Jovanovića na kazen odvzema prostosti s prislilnim delom za dobo 9 let in na izgubo političnih in posameznih državljanjskih pravic za dobo 3 let. Oba akta bosta odposlana mandatno-imunitetnemu odboru.

Zvezni svet in Svet narodov Ljudske skupščine FLRJ sta nadaljevala z delom danes ob 17. uri.

Zahvala N. Švernika dr. I. Ribarju

Beograd, 25. novembra. — Predsednik Prezidijskega vrhovnega sovjeta ZSSR Nikolaj Švernik je poslal dr. Ribarju, predsedniku Prezidijske Ljudske skupščine FLRJ, naslednjo brzojavko:

»Sprejmite, gospod predsednik, mojo zahvalo za Vaše čestitke ob 30. obletnici Velike oktobrske socialistične revolucije.«

Ratifikacija jugoslovansko-madžarske kulturne konvencije

Beograd, 25. nov. Predsednik Prezidijske Ljudske skupščine FLRJ je na seji 22. novembra 1947, ratificiral konvencijo o kulturnem sodelovanju med FLRJ in republiko Madžarsko, ki je bila zaključena 15. oktobra 1947. v Beogradu.

Povratek jugoslovanske delegacije z zasedanja OZN

Beograd, 27. novembra. Člani delegacije FLRJ na zasedanju Generalne skupščine ZN v New Yorku Vladimir Simič, predsednik Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ, Vladislav Ribnikar, predsednik komiteja za šole in znanost, in dr. Vladimir Popović, veleposlanik FLRJ v ZSSR, so se vrnili iz newyorškega zasedanja v Beograd.

Na postaji so člane delegacije sprejeli in pozdravili Vladimir Velebit, pomočnik zunanega ministra FLRJ, z načelniki ministristva.

Zasedanje Generalne skupščine Organizacije ZN

Sovjetski delegat Višinski o načelu soglasnosti velesil

Sovjetska delegacija je z vetom preprečila sprejem nepravilnih sklepov večine članov VS

New York 25. novembra. (Tass.) Sef sovjetske delegacije Višinski je na plenarni seji Generalne skupščine Združenih narodov dne 21. novembra govoril o načelu soglasnosti velesil.

Višinski se je najprej dotaknil prejšnjega govora ameriškega predstavnika, ki si je prizadeval opravičiti sklep večine v komiteju št. 1 o proučevanju vprašanja načela soglasnosti velesil v tako imenovani »mali skupščini«. Podčrtal je, da si je ameriški predstavnik s tem govorom prizadeval, odvrniti pozornost Generalne skupščine od tistih političnih problemov, ki vsebujejo to vprašanje, na povsem tehnično, da bi tako zmanjšal pomen tega vprašanja.

»Toda — je poudaril Višinski — vprašanje načela soglasnosti o tako imenovanem pravilu veta je eno izmed osrednjih in najvažnejših vprašanj v življenju in v delovanju Organizacije ZN.

Glede tega vprašanja sta se brez dvoma spopadli dve osnovni politični liniji, dve osnovni politični smeri, ki določata celotno vsebino sedanjega zunanje politike. Sovjetska delegacija je imela možnost in priložnost, opozoriti na to okoliščino tudi prej, konkretno pa tedaj, ko so na prvem zasedanju Generalne skupščine sprožile vprašanje pravila soglasnosti nekaterih delegacij, ki so se izkazale kot zagriženi nasprotniki tega načela in pravila, ki so proti temu nastopale že med časom, ko so komaj pripravljali Ustanovno listino ZN.

Resnica je, da so te delegacije, kot n. pr. argentinska in filipinska, za tema pa delegacija Kube in nekatere skupine, sprejele, kot je znano, Ustanovno listino ZN s tistim pravilom soglasnosti, ki je navedeno v 27. točki Ustanovne listine.

Ker so sprejeli Ustanovno listino, bi se morali člani Organizacije ZN odrediti borbi proti Ustanovni listini in njenim osnovnim načelom, kot je — brez dvoma — načelo soglasnosti velesil ob reševanju neprocedurnih vprašanj v Varnostnem svetu.

Mnenja smo, da ni normalno, da kakršna koli država z vstopom v Organizacijo, katere eno osnovnih načel pri reševanju političnih vprašanj je potrjeno pravilo soglasnosti, pričena sistematično borbo proti temu načelu in tako izpodsekava korenine Organizacije, v katero je pravkar vstopila. Prav takšen položaj je nastal pri članicah ZN, kot so n. pr. Argentina, Kuba, Filipini, Avstralija in nekatere druge. Iz meseca v mesec, sedaj pa lahko rečem tudi — iz leta v leto se sistematično bore proti načelu soglasnosti in stremijo po tem, da se to zamenja.

Argentinski predstavnik je na zadnji seji komiteja št. 1 izjavil, da kot kirurg želi, da bi bil »vetoc« amputiran. Lahko si je zamisliti, da ga Generalna skupščina spominja na kirurško bolnico ali kliniko, v katerih vsak po svoje amputira te ali one dele Ustanovne listine, kar bi oni blagovolili izvesti že zaradi svojega kirurškega talenta.

Ne tako iskreno, vendar pa isto težnjo za odpravo pravila soglasnosti izraža tudi avstralski predstavnik. Prav tako bi bil pripravljen asistirati temu kirurgu pri amputaciji, vendar pa je mnenja, da za to še ni napolnil čas, da plod še ni zre, da bi ga lahko odtrgali in da je v sedanjih etapi dovolj omejit se na manj radikalne ukrepe.

In vendar je g. Evatt izjavil, da je bila od San Franciscu dalje avstralska delegacija vedno mnenja in je še nadalje mnenja, da je uporaba pravila veta, kot se je on izjavil, madaž na Ustanovni listini, da je to pomankljivost, ki so jo napravili v San Franciscu, da bi omogočili podpis ustanovne listine.

Čudno je, vendar pa je dejstvo — da so nekatere delegacije odločile igrati v tej zadevi vlogo trojanskega konja. Pristale so na »veto« skupno s pravilom o soglasnosti samo zato, ker so smatrale to svojo soglasnost za priključitev k listini in svoj podpis na listini in na njenih osnovnih načelih kot taktični maneuver, da bi omogočile podpis listine, na skrivaj pa so sklenile nadaljevati borbo proti listini in proti načelom, ki so v njej, ne glede na to, da so se priključile k listini.

To je seveda dovolj značilno, da se lahko določi stopnja iskrenosti in poštenja takih delegacij in njihovega odnosa do listine in njenih načel.

Hrup proti vetu podpirajo ZDA

Argentinski predlog za sklicanje posebne konference za ukinitve »veta« predstavlja, kot je videti, prav tako taktični maneuver, ker se celo taki nasprotniki pravila soglasnosti kot so avstralska delegacija ali delegacija Kube ali Peruja ali Filipinov, ne držejo podpirati argentinskega predloga. Bojijo se, da ne bi našlele na preseren odpor drugih članov Organizacije, ki verujejo v njena načela, ki pojmujejo, kaj pomeni hrup okoli pravila soglasnosti, ki so ga začeli gospodje Argentinci. Ta hrup že sedaj silijo nekateri delegacije k opreznosti.

Ni dvoma, da nevarnost za obstoj, ki se razvija v naročju Organizacije ZN, mora povzročiti občutke upravičenega vzmernosti pri vseh poštenih pristajalcih mednarodnega sodelovanja, pri vseh poštenih pristajalcih miru in varnosti narodov. To morajo upoštevati sovarzniki takšne politike, ki imajo vročico zaradi nestrpnosti, da bi »veto amputirali«, da bi likvidirali načelo soglasnosti in da bi tako oslabil OZN, ki zavira izvedbo politike, katere cilji in naloge nimajo ničesar skupnega s cilji in nalogami OZN.

Argentinski predlog je taktični maneuver, ki nima nikakršnega posebnega prak-

tičnega pomena. Rekel bi — da je to streljanje iz prazne puške. Priučili smo se že takšnemu streljanju. Ne dvomimo, da je tako streljanje nastalo po nasvetu ali ukazu ameriške delegacije, kakor je to že v navadi v diplomatski praksi ZDA.

V vrsti primerov se je stališče ZDA — odločno nastopiti proti nezaželenim predlogom ali načelom — končalo z neuspehom tako, da so morale ZDA pristati na manjše, da bi rešile sebe. Ali ni bolje ne tvegati svojega lastnega hrbita, tembolj ker se bodo vedno našli dobri »strelci«, ki ne zahtevajo mnogo za to, da bi nastavili za ZDA svoje lastne hrbite? Ali niso v tem primeru dali Argentini dvomljivo čast, da lahko tu nastopi s samostojnim predlogom o sklicanju konference za amputiranje »veta«?

Medtem ko Argentina kriči o ampu-

taciji »veta«, ko Kuba in še nekateri drugi podpirajo to Argentino, pa ZDA in, mimogrede naj omenim, tudi Velika Britanija, ne forsirajo preveč teh dogodkov in ne skačejo brez glave v vrtilinec borbe proti pravilom soglasnosti.

Z besedami so še nadalje za »veto«, za načelo soglasnosti, dejansko pa si pazljivo in zvito, toda dosledno in vztrajno prizadevajo, da bi uničile njegovo uporabo — da bi uničile načelo soglasnosti.

Vsekakor so naklonjene Argentini, rajši pa ravnajo oprezno in mirno v nadi, da dela zanje čas, da bodo delegacije, ki se danes upirajo in se jim ne žele pridružiti glede tega vprašanja, čez nekaj časa prisiljene izpremeniti svoje stališče pod vplivom razvoja dogodkov, ki bo vedno bolj slabil samostojnost raznih držav pod pritiskom finančnih in ekonomskih ukrepov, kakor sta Trumanova doktrina ali Marshallov načrt.

Smisel in namen Marshallova načrta

V zvezi s tem se moram dotakniti tega vprašanja. Ko je Marshall nastopal te dni pred Kongresom v obrambo svojega načrta, ki ga je imenoval »načrt za obnovo Evrope«, si je prizadeval, da bi stvar prikazal tako, kot da je glavni cilj tega načrta zasuti z dobrimi deli Evrope ali, kakor se je on izrazil, evropsko skupnost, ki mora »vključiti tudi Zapadno Nemčijo kot enega izmed stebrov mednarodne varnosti. Pri tem pa to ni šlo brez javnega proglašenja dejstev, ker se je stvar predstavljala tako, češ da zapadno od črte, na kateri so se med vojno srečale angloameriške čete s sovjetskimi četami, rešujejo evropske države povojne probleme brez pritiska ZDA ali Velike Britanije, medtem ko so evropske države vzhodno od te črte pod vplivom tujecev.

Vsekakor je vsakomur jasno, na katerega tujeja je pri tem mislil Marshall. Zadržuje, če se seznanimo z Marshallovim govorom pred Kongresom 10. novembra, da se lahko prepričamo, kako se vlada ZDA odkrito pripravljala na ravnanje z »evropsko skupnostjo«, ki se je zamotala v dolarskih posojilih, podporah in še več v obljubah posojil. Gospod Marshall je samo izjavil, da bodo morale ZDA opraviti v Evropi važne funkcije, za kar bo določen poseben odposlanec za Evropo zaradi koordinacije raznih ukrepov.

Odposlanec za Evropo bi moral po Marshallovem načrtu nadzirati, če vlada ZDA v resnici dobiva od tistih evropskih držav jamstvo, da se pomoč, ki jo nudi, učinkovito izkorišča za čim hitrejšo obnovo Evrope.

Tako ne bodo evropske države, temveč ameriški odposlanec za Evropo določal, kaj je učinkovito in kaj ni učinkovito pri obnovi te ali one evropske države. Do sedaj smo bili mišljenja, da je suverena pravica vsake države — določati, kakšni ukrepi so učinkoviti za obnovo njenega gospodarstva in kakšni ukrepi niso učinkoviti. 10. novembra pa so nam odkrito povedali, da bo to določal ameriški odposlanec za Evropo. Od suverenosti teh evropskih držav bodo ostale samo ogledane kosti.

O ameriški pomoči Evropi je baš te dni govoril tudi senator Vandenberg na michiganski univerzi. Med drugim je opozoril na dejstvo, da ZDA ne smejo ignorirati »določenega tveganja, do katerega mora priti«. Zakaj? Zato, da bi se preprečila, kakor se je on izrazil, nevarnost dejanskega izginjenja zapadne civilizacije, na kateri je zasnovan naš, t. j. ZDA »način življenja«. Tako odkriva s temi besedami senator Vandenberg politično zamisel vladajočih ameriških krogov, ki se pripravljajo nuditi Evropi to tako imenovano nekoristoljubno ekonomsko pomoč. Prav zaradi tega je bilo v govoru senatorja Vandenberg posvečenih mnogo mest tudi cepitvi v Organizaciji združenih narodov na dva tabora in samohvalni glede zakona o posojilu in najemu.

Vse to odkriva dejanski politični položaj in smisel vsega Marshallova načrta.

Manevri ameriške delegacije

Vse to moramo imeti pred očmi ob proučevanju vprašanja o načelu soglasnosti. Vidimo torej, da ZDA dejansko izjavljajo, da sedaj niso pripravljene podpirati argentinskih predlogov. ZDA predlagajo manj: omejiti uporabo pravila soglasnosti; ertati iz Ustanovne listine 11. člen — ki določa mirni način rešitve sporov in položaja v Varnostnem svetu, ki ogrožajo mir in varnost narodov — in vprašanja, ki se nanašajo na sprejem novih članov. Tako torej predlagajo ZDA, naj Varnostni svet ne uporablja pravila soglasnosti. ZDA pa ne predlagajo, naj se to izvede že sedaj. Gospod Dulles je zagotavljal političnemu komiteju — to je ponovil tudi danes — da je naloga preveč zapletena, da bi jo lahko v enem mahu rešili in da je zato koristno, ukvarjati se s proučevanjem tega problema. Vztrajal je na tem, naj se to »proučevanje« prepusti »mali skupščini«, seveda s pripombo, da je pripravljen v primeru, da bi se sovjetska delegacija izjavila proti, pristati na kak komitej. Toda tega kompromisnega predloga se ne sme smatrati za taktičen maneuver, ki bi prikazal popustljivost ZDA, ki, kakor vidite, želijo in so pripravljene pristati na ustanovitev novega komiteja. Potek dogodkov v političnem komiteju je pokazal, da ZDA sploh niso mislile na svoje odstopne, ko so predlagale ustanovitev tega posebnega komiteja »ad hoc«. Stvar je v tem, da so bile že vnaprej prepričane, da se sovjetska delegacija ne bo strinjala s ka-

kršnim koli komitejem, čigar cilj je pripraviti OZN na tisto kirurško operacijo, na katero misli naš kirurg — argentinski delgat Arse.

Ni dvoma, da začasni komitej ni nastal zaradi tega, da ne bi bil izkoriščen za tako važne politične cilje, kot je ukinitve pravila soglasnosti. Da bi uspal pozornost nasprotnika pri kakršni koli reviziji Ustanovne listine in s tem likvidiranju načela soglasnosti, si je g. Dulles v političnem komiteju, prav tako pa tudi danes, prizadeval, da bi stvar pojasnil, češ da ne gre za spremembo principa soglasnosti, marveč za spremembo pravice do uporabe tega načela.

Ves njihov govor v političnem komiteju me je spominjal zvite besede lisece — v znani basni — ko je hvalila krokarja, ki je držal sir v kljuno. Preostane nam samo, da počakamo, da spusti krokar zaradi svoje navivnosti sir iz svojega kljuna, prebrisana liseca pa ga bo uporabila kot je treba.

Pohod proti »zlorabi« pravice veta

ZDA, Velika Britanija, Avstralija in nekatere druge države prikazujejo svoj pohod proti načelu soglasnosti ne kot pohod proti »zlorabi« tega načela. To prav tako ni nov podvig, gospodje. Ta podvig je prav tako preracunana na to, da prevari politične omahljivce in jih pritegne k sebi.

Glejte, kako mi, sovjetska delegacija gledamo na ves ta podvig. Sedaj je ta pohod proti »zlorabi« tega pravila — pri čemer pripisujejo to »zlorabo« vsekakor Sovjetski zvezi — ker se je morala Sovjetska zveza v vrsti primerov poslužiti te pravice in jo je morala izkoristiti, da bi preprečila sprejem nepravilnih in nepravilnih sklepov po večini članov Varnostnega sveta.

Naravno, ne morem se dotakniti vseh primerov, dovolite mi pa, da se spomnim nekaterih, da bi ovrgel popolnoma napačne in obrekovalne trditve, da je Sovjetska zveza brez razloga uporabljala pravilo soglasnosti.

Poglejmo na pr. vprašanje Španje. Spomnili se boste, da se je Sovjetska zveza ob glasovanju o tem vprašanju zoperstavila odločbam večine, ki so se dejansko omejile na to, da se opraviči Francov režim. Ko smo podpisali Ustanovno listino in ko smo ustanovili Organizacijo združenih narodov, nismo tega storili zato, da bi opustili borbo za politična načela. Francov režim pa je nezdružljiv s temi načeli. 1946. leta je Generalna skupščina sprejela resolucijo, s katero se obsoja Francov režim, česar si Varnostni svet nikoli ni upal storiti — in priporočila odpoklice veleposlanikov in poslanikov demokratskih držav iz Francove Španije. Nekateri države, ki trdijo, da so demokratske, pa so nasprotno še okrepile svoje zveze s Francem. Torej, kdo je imel prav v tem primeru? Prav je imela sovjetska delegacija, ker se je v Varnostnem svetu borila proti sprejemanju napačnih resolucij, s katerimi se štiti Francov režim.

Vzemimo drugi primer uporabe »veta« — v času diskusije o vprašanju sprejema novih članov. Z ene strani se je Sovjetska zveza zoperstavila sprejemu v članstvo OZN Irske, Portugalske, Transjordanije in Avstrije, kar je storila iz različnih razlogov, z druge strani pa hkrati zahteva sprejem v članstvo Združenih narodov na podlagi enakopravnosti petih bivših satelitov Nemčije in ne samo Italije, ki bi jo hoteli izvezti iz te skupine. Irska in Portugalska se ne moreta sprejeti v OZN, ker ne izpolnjujeta pogojev čl. 4 Ustanovne listine. Stališče Irske in Portugalske med drugo svetovno vojno ni slonelo na interesih Združenih narodov, ki so se borili proti Hitlerjevi Nemčiji, temveč na podpiranju hitlerjevske Nemčije.

Rečeno nam je bilo, da izrabljamo »pravico veta«. Toda, gospodje, če vi smatrate stališče Sovjetske zveze in uporabo »pravice veta« glede vprašanja Španje, glede sprejema v našo Organizacijo Irske in Portugalske, ki so bile pomagati fašistov v svetovni vojni, za »zlorabo« pravice veta, bodite tako prijazni in nam pojasnite, kaj pomeni pravila uporaba »pravice veta«.

Poglejmo še en primer — incident v Kriškem zalivu. Ko je bila Albanija obtožena v Varnostnem svetu zaradi razstrelitve britanskih rušilev v Kriškem zalivu, se je sovjetska delegacija izrazila proti obtožbi, ker je bil incident v Kriškem zalivu prikazan ka tendenciozen na-

čin. Britanski predstavnik je hotel za vsako ceno, ne glede na dejstva obtožiti Albanijo. Sredozemski odbor za čiščenje min iz voda Sredozemskega morja je odklonil pravico Albaniji, da sodeluje kakor v komisiji tako tudi pri samem čiščenju ter pooblastil Grčijo, da očisti teritorialne vode Albanije. Razne tuje ladje gospodarijo v albanskih vodah, kakor da bi bile v lastni hiši, ne da bi prej obvestile albansko vlado. Na ta način se je vršilo stalno kršenje albanskih teritorialnih voda s strani britanskih in grških ladij, ta dejstva so pa bila uradno ugotovljena.

Ali ni tedaj jasno, da se pri takih okoliščinah albanska vlada nikakor ne more smatrati odgovorno za to, kar se dogaja v njenih teritorialnih vodah, zlasti pa v Kriškem zalivu? Glede na to Albanija ne more biti odgovorna za noben incident, pa niti za tistega, ki se je pripetil 22. oktobra dvema britanskima rušilecema. Niti v enem izmed teh primerov, kjer je šlo za ladje, ki so pripadale Ni-zozemski ali Franciji ali pa kateri koli drugi državi — si ni nihče upal obtožiti belgijske ali britanske vlade za zločin proti človečnosti, kakor je sestavljena obtožba proti Albaniji v Varnostnem svetu. Ta obtožba je bila navdahnjena z nezdravo politično tendenco in sovjetska delegacija zato ni mogla glasovati zanjo.

Lahko bi vam navedel mnogo primerov, ki jih je obravnaval Varnostni svet, glede katerih se je sovjetska delegacija, izkoriščajoč svojo pravico, zoperstavila nepravilnim, neutemeljenim, izmišljenim in umetnim obtožbam in je na ta način branila male demokratske države.

Prisiljen sem opozoriti na določene politične tendence v ameriških in britanskih vodilnih krogih, glede »pravice veta« — tendence, katerih cilj je diskreditirati »pravico veta«. Če mi resno vzememo to, kar pravijo ti voditelji, pomeni, da je podpiranje Francovega fašističnega režima malenkost; da je sprejem v članstvo Združenih narodov Irske in Portugalske pomagaveč fašizmu — malenkost; Da pomeni obtožba proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji z napačnimi nameni — obtožba, ki so jo sedaj sami avtorji morali umakniti — malenkost; da je obtožba proti Albaniji — da dela zločin proti človečnosti — malenkost. Če je vse to malenkost, tedaj lahko trdimo, da tendencioznost onemogoča razlikovanje med malenkostmi in resnimi stvarmi.

Mi ne moremo soglašati s takim stališčem, ker sloni na napačnih temeljih in mora nujno peljati do napačnih zaključkov, in to je glede obtožbe zaradi zlorabe »pravice veta«.

Varnostni svet nosi vso odgovornost za ohranitev mednarodnega miru in varnosti

Ko je nadalje govoril o nalogah Organizacije ZN, je Višinski zlasti poudaril obveznost Varnostnega sveta, ki nosi glavno odgovornost za ohranitev mednarodnega miru in varnosti. Ta naloga predstavlja zvišeno obveznost in veliko odgovornost. Razumevanje velikega pomena te odgovornosti je imelo za posledico uvedbo take procedure pri sprejemanju odločb v Varnostnem svetu, ki bo do najvišje mere zagotovila pravilno funkcioniranje mehanizma Varnostnega sveta.

»Nekateri govorniki v komiteju za politična vprašanja — je nadaljeval Višinski — so izjavili, da pomeni »pravica veta« kršenje načela suverene enakosti vseh članov Združenih narodov. To je osnovna napaka. Pravica, o kateri govore, dejansko ne pomeni pravice, temveč posebno odgovornost, ki so jo člani Organizacije v soglasju s ustanovno listino zaupali Varnostnemu svetu, v prvi vrsti pa njegovim članom.

Pohod proti vetu se vrši istočasno s pohodom proti demokraciji

Ni slučaj, da se pohod proti načelom soglasnosti vrši vzporedno s pohodom proti demokraciji. Ni slučaj niti to, da so glavni nasprotniki pravila soglasnosti prav tisti, ki podpirajo Franca. Vse to nikakor ni slučajno, ker je pravilo soglasnosti eden izmed stebrov demokracije in d. kratične metode dela Organizacije združenih narodov.

Sovjetska zveza je najdoslednejši zagovornik demokratskih idej, najdoslednejši nasprotnik vseh poskusov, da se mednarodno sodelovanje na zdravih demokratskih podlagah zamenja s politiko dikta in pritiska, ki se izvaja s pomočjo vseh vrst ekonomskih, finančnih in drugih vzvodov. V mednarodni politiki zastopa Sovjetska zveza smer, katere cilj je konsolidiranje mednarodnega sodelovanja in utrditev miru ter varnosti na-

rodov. Toda to je v nasprotju z interesi nekaterih drugih držav — v prvi vrsti Združenih držav Amerike, ker je cilj ameriške zunanje politike ekspanzija in svetovna nadvlada, to pa je v protislovju z načeli in cilji Organizacije združenih narodov, ki je postala arena za spopad med tema dvema nasprotnima si smerema v svetovnih odnošjih. Težnja k tem ciljem je vzpodbudila in okviru OZN borbo proti samim načelom te Organizacije, proti njeni Ustanovni listini in končno proti sodelovanju, ki je mogoče samo na podlagi Ustanovne listine in absolutnega ter brezpogojnega spoštovanja načel, ki jih vsebuje Ustanovna listina.

Ameriška delegacija — iniciator kršitev Ustanovne listine

Ameriška delegacija je pokazala vsemu svetu s svojo delavnostjo na tem zasedanju Generalne skupščine, da ne želi upoštevati teh načel in tudi ne Ustanovne listine. Ameriška delegacija je dokazala to s tem, da je na tem zasedanju postala iniciator in pokrovitelj številnih kršitev Ustanovne listine, kakor je predlog za ustanovitev »male skupščine«, ki naj vrši vlogo enega od glavnih organov Združenih narodov, četudi je zakrkan kot pomožni organ; sklep, da se ustanovi komisija za vprašanje Grčije, s katerim se očividno krši načelo Ustanovne listine o suvereni enakosti narodov; kršitev člena 23. Ustanovne listine v zvezi z divjim odporom angloameriškega bloka z Združenimi državami Amerike na čelu proti izvolitvi predstavnikov Ukrajinske SSR v Varnostni svet; priporočilo glede Koreje, ki je v nasprotju s sporazumom velikih sil o Koreji; postavitve na dnevni red vprašanje veta in predložitve tega vprašanja v proučitev »mali skupščini«; samovoljno priporočilo, da se tolmačenje čl. 4. Ustanovne listine odstopi mednarodnemu sodišču; samovoljno in tendenciozno priporočilo Varnostnemu svetu o vprašanju sprejemanja v članstvo OZN takih držav, kakor so Irska, Portugalska, Transjor-

To še daleč ni popoln seznam dejani, ki so bila izvršena na tem zasedanju Generalne skupščine na zahtevo in pod neposrednim pritiskom ameriške delegacije. Ta dejanja razkrinkujejo tiste, ki so dejansko krivi za izpodkopavanje mednarodnega sodelovanja, za izpodkopavanje organizacije Združenih narodov. Britanska delegacija kakor tudi večina ostalih delegacij gre v korak z delegacijo Združenih držav Amerike.

Pozivajo nas, naj odstopimo od načela v zvezi s čl. 6. t. j. v zvezi z vsemi vprašanji, ki se nanašajo na mirno rešitev sporov in položajev. Po načrtu ameriške delegacije naj bi se to pravilo soglasnosti ne uporabilo na primer za zadeve, ki so predvidene v čl. 34. t. j. v členu, ki se nanaša na preiskovanje sporov in položajev, ki bi utegnili privedi do mednarodnega trenja, pa tudi take, katerih nadaljevanje bi utegnilo pomeniti nevarnost za ohranitev mednarodnega miru in varnosti. Sedanjí ameriški predlog pomeni neposredni udarec proti načelu, ki je bilo objavljeno v San Franciscu in ki je vsebovano v ustanovni listini kot eno izmed jamstev za zagotovitev enotnosti velikih sil. Jasno je, da niti ena delegacija in niti ena država, ki meni samo sebe in ki pojmuje svoje odgovornosti za izpolnitev obveznosti, ki jih je prevzela s podpisom in ratifikacijo ustanovne listine, ne bi mogla soglašati s takim predlogom.

Na koncu svojega govora je Višinski dejal: »Dovolite mi, da formuliram naslednji sklep: Z resolucijo, ki jo je sprejel odbor za politična vprašanja dne 19. novembra, se končuje ena faza kampanje proti načelom soglasnosti, ki jo je vodila ameriška vlada, ki mora biti popolnoma odgovorna za posledice, ki so njihovo povezanje s sprejetjem in izvedbo te resolucije.

Sovjetska vlada je prepričana, da pomemijo priporočila, ki jih je sprejel odbor za politična vprašanja glede tega vprašanja, grobo napako.

Sovjetska delegacija je glasovala v političnem odboru proti tem predlogom. Glasovala bo tudi tukaj na Generalni skupščini proti tem predlogom in proti tej resoluciji.

Sedaj je postalo vse jasno. Popolnoma jasno so postale vse politične struje, ki si med seboj nasprotujejo glede tega vprašanja. Prav tako jasno so tudi politične težnje, ki se križajo in ki so v organizaciji ZN prišle do izraza v borbi za mednarodno sodelovanje ali za svetovno gospodstvo, za organizacijo Združenih narodov ali proti njej.

Kar se tiče nas, sovjetskih ljudi, homo napeli vse sile, da zagotovimo zmago načelom miru in demokracije nad temnimi silami reakcije, ki jo sovraživci milijoni in milijoni preprostih ljudi na vsem svetu.

Navodila o delitvi živilskih nakazn c

1. Okrajni ljudski odbori morajo takoj napraviti obračun izdanih nakaznic za mesec november in ga poslati ministrstvu za trgovino in prekrbro. Vse neizdane nakaznice morajo 29. t. m. vrniti ministrstvu za trgovino in prekrbro.

2. Vse ustanove in podjetja pozivamo, da v kolikor še niso izdali potrošniških potrdil, to storijo tekom današnjega dopoldneva t. j. 26. t. m., tako, da bodo tekom dneva delavci in nameščenci lahko vpisani v »Seznamu upravičencev«. Če to ne bo izvršeno, bodo zamudne ustanove in podjetja odgovorna, če delavci ne bodo prejeli nakaznic in hrane pravočasno. Po naših poročilih Predlinita in tkalnica, Škofja Loka, »Šešir« Škofja Loka, KLO in OLO Kotevje še dosedaj niso izdali potrošniških potrdil. KLO žiri poroča, da ni prejel potrošniških potrdil za delavce svojega podjetja.

3. Pozivamo delavce in nameščence tistih ustanov in obratov, ki še niso izdali potrošniških potrdil, naj sami zahtevajo, da se jim ta potrdila takoj izdajo in jih nato takoj oddajo KLO-ju, oziroma MLO-ju.

4. V tovarni »Stora« so izdajajo potrošniška potrdila za delavce nakaznice nepravilno, ker izdajajo TD — LD, kar odgovarja umskim delavcem. Potrošniška potrdila za fizične delavce morajo biti TD — TD ali SD — SD.

KLO Medvođe vpisuje navadne nakaznice pod »navadne rdeče pretiskane«, kar je popolnoma nepravilno, ker rdeče pretiskane navadne nakaznice pridejo v postov samo za mesta in industrijska središča važnejšega pomena, ki so bila točno našeta v naših navodilih OLO-jem, ki so jih OLO-ji morali sporočiti KLO-jem. OLO-ji naj pravilno vpisovanje kontrolirajo.

5. Vsi KLO-ji morajo organizirati delo nepretrogoma, tudi ponoči, dokler ne bodo »Seznami upravičencev« izpolnjeni. Za potrebna pojasnila se naj obračajo na OLO, ki jim bodo z letičnimi kontrolami nudili pomoč.

Vsi OLO-ji morajo skrbeti, da bodo letične kontrole stalno na terenu.

Iz pisarne ministrstva za trgovino in prekrbro

TAKI LJUDJE BODO KOT LJUDSKI POSILANCI ZNALI ZASTOPATI RESNIČNE KORISTI LJUDSTVA

Jože Primožič

Jože Kuk

V III. volivnem okraju k FLRJ priključnega Slovenskega Primorja je ljudstvo izbralo za svojega kandidata pri volitvah ljudskih poslancev v Zvezni svet Ljudske skupščine FLRJ tov. Jožeta Primožiča — Miklavža, ki uživa kot star partizanski bорец med primorskim ljudstvom veliko zaupanje.

Rodil se je v Planini pri Cerknem kot sin malega mlinarja, očeta trinajstih otrok. Že v rani mladosti je okusil trdoto življenja, saj je moral že z 10 leti sam skrbeti zase. Temu se je kmalu pridružil tudi spoznanje, da je prav fašizem, ki je takrat tlačil ljudstvo v Slovenskem Primorju, najhujši sovražnik malega človeka. Ker se ni hotel ukloniti fašističnemu potujčevanju, je pobegnil v Jugoslavijo, kjer je delal najprej kot gozdni delavec, pozneje pa je dobil zaposlitev v industrijskih Jesenicah. Tu je prišel v stik z mnogimi delavci ter začel z njimi sodelovati v naprednem delavskem gibanju.

Ko je v Španiji izbruhnila državljanska vojna, se je namenil tja, da pomaga delovnemu ljudstvu Španije v borbi proti Francovim fašistom. Toda vse transport je bil zajet, njega pa je bivša jugoslovanska policija izgnala nazaj v Italijo.

Ko sta fašistična Nemčija in Italija napadli Jugoslavijo in so naši narodi začeli svojo osvobodilno borbo, se je tov. Primožič takoj odzval. Od aprila 1942. je požrtvovalno delal pri organizaciji OF na Primorskem ter pozival ljudi k odporu proti okupatorju. Ni vasi na Cerkljanskem, Tolminskem in Kanalskem, kjer ga ne bi poznali kot neustrašnega bor-

Za namestnika tov. Jožeta Primožiča so volivci III. volivnega okraja izbrali majorja Jožeta Kuka.

Tov. Jože Kuk se je rodil 9. julija leta 1922. v Bovcu kot sin kmečkih staršev. Osnovno šolo je obiskoval v Bovcu, končal gimnazijo v Gorici, nato pa odšel na univerzo v Padovo. Ker mu starši niso mogli nuditi zadostne podpore, se je vzdružil sam s poučevanjem drugih. Leta 1942. je zapustil univerzo ter odšel domov, kjer so takrat že operirale prve partizanske enote. Februarja 1945 je odšel tudi sam v partizane. Ker je bil dober borec in sposoben organizator, je postal politkomisar čete, zatem pa politkomisar bataljona v brigadi Ivana Gradnika. S to brigado je med hudimi, a zmagovitimi borbami prehodil vso Primorsko in Notranjsko, ob kapitulaciji Italije pa sodeloval tudi v borbah na Turjaku, Grčaricah itd. Ko se je vrnil na Primorsko, je bil imenovan za politkomisarja znane primorske brigade Janka Premrla-Vojka in vršilec dolžnosti politkomisarja XXXI. divizije. Leta 1944. je bil poslan v Benečijo, spomladi 1945. leta pa imenovan za politkomisarja goriškega vojnega področja. Odlikovan je z redom hrabrosti, redom »Zasluge za narod II. stopnje« in z redom »Bratstva in edinstva II. stopnje«.

ca za pravice delovnega ljudstva. Bil je najprej sekretar cerkljanskega odbora OF, nato član okrožnega odbora za Baško, pozneje pa sekretar kanalskega okrožja. Po osvoboditvi je na ozemlju Slovenskega Primorja najprej pomagal pri organiziranju sindikatov, pozneje pa je bil izvoljen tudi za predsednika izvršilnega ljudskega odbora v Idriji.

Zborovanja po Primorski pred volitvami v zvezno in republiško skupščino

Nova Gorica, 25. novembra.

Po vsem Primorskem se vrste predvolivna zborovanja za bližnje volitve v zvezno in republiško ljudsko skupščino, ki bodo v nedeljo 30. novembra. V petek 21. novembra je bilo v Brdih v vasi Dobrovo zborovanje, katerega se je udeležilo okrog 1.500 volivcev. Na njem je govoril tov. Boris Kraigher, kandidat I. volivne enote za zvezno skupščino in minister za notranje zadeve LRS. Prebivalstvo, zbrano iz vseh raztresenih brških vasi, ga je z navdušenimi vzkliki prisrčno pozdravljalo. Po govoru je ljudstvo z velikim aplavzom sprejelo obljubo, da hoče z vsemi močmi sodelovati za hitro izgradnjo naše domovine. Nato so k tov. Kraigheru prihajale delegacije iz mnogih vasi Brd in mu prinašale pisemne resolucije, v katerih mu brško ljudstvo izraža svoje veliko zaupanje.

V nedeljo 23. novembra je bil v Solkanu velik predvolivni zbor volivcev goriškega okraja. Prebivalstvo iz vseh de-

lov Slovenskega Primorja se je z zastavami, transparenti, slikami maršala Tita in podpredsednika vlade Edvarda Kardelja že v zgodnjih jutranjih urah zbiralo na zbornem mestu. Na to volivno zborovanje sta prišla kandidata za Ljudsko skupščino FLRJ tov. Boris Zierler in minister notranjih zadev LRS tov. Boris Kraigher ter kandidat za Ljudsko skupščino LRS tov. France Bevk, ki so jih navzoči navdušeno pozdravili.

Prvi je govoril pisatelj tov. France Bevk, za njim pa tov. Boris Kraigher, ki je v svojem govoru prikazal borbo ljudstva Slovenskega Primorja. Po zborovanju je 18 delegacij iz vseh krajev goriškega okraja svojim kandidatom predale resolucije, v katerih ljudstvo izraža svoje zaupanje nosilcu liste maršalu Titu in kandidatom v zvezno ter republiško skupščino. V teh resolucijah se ljudstvo Slovenskega Primorja obvezuje, da bo vložilo vse svoje moči za izvedbo petletnega plana in za zgraditev Nove Gorice.

Predvolivna razgibanost v prevaljskem okraju

Dravograd, 25. nov. Priprave za volitve v krajevne ljudske odbore so vnesle med obmejno prebivalstvo precejšnjo razgibanost. Volivne priprave istočasno kažejo dejansko sliko zdravih, kakor tudi nezdravih pojavov pri reševanju gospodarskih nalog poedinih krajev in tudi okraja v celoti.

Ljudstvo gorskih predelov Kozjaka, Pohorja in Uršljegore je prišlo do spoznanja, da je neuspešnem reševanju preskrbe za živili in tekstilnim blagom delno krivo tudi samo nedovoljno sodelovanje z ljudsko oblastjo, zlasti pa nezadostno kritično gledanje na delo dosedanjih KLO-jev. Ukinitve živilskih nakaznic v Kotljah, Lešah in Prevaljah ne bi tako živo zadela, ako bi zbori volivcev dosegali svoj namen. Predsednik KLO-ja na Muti ni maral sklicati zbora volivcev. Na ta način odklanja sodelovanje ljudstva, kateremu se boji dati obračun svojega in KLO-jevega delovanja.

Volivci na Prevaljah, Marenbergu, Vuzenici in Muti so zahtevali, da nji-

hovi KLO-ji dajo obračun o svojem delu. KLO-ja v St. Janžu pri Dravogradu in na Prevaljah sta zelo pomamljivo izvršila popis kmečkih gospodarstev, kar je imelo neugodne posledice pri odkupu, odmeri davkov in drugod.

Ljudstvo v št. Vidu nad Valjekom je razkrinkalo in obsodilo delovanje Mehove družine, ki je doslej po mili volji paševala v KLO in imela celo v krajevnih množičnih organizacijah odločilno besedo. Šentviški drvarji in bajtarji so zato izbrali boljše kandidate za svoj KLO.

Na predvolivnih sestankih v Guštanju prebivalstvo snuje in dopolnjuje svoje krajevne investicijske plane. V Guštanju so sprejeli obvezo, da bodo s prostovoljnimi delom pomagali prihodnje leto graditi novo gimnazijo. Prebivalci Gortine si bodo zgradili sadno svinčnico, a v St. Danijelu na Prevaljah si hočejo napeljati že drugo leto elektriko. (Tanjug)

Kako poteka davčno tekmovanje v trebanjskem okraju

V veži poslopja, kjer je nastanjen finančni odsek okraja Trebnje, opaziš takoj nasproti vhoda preprost, toda nazoren grafikon, na katerem je prikazan doseženi procent vplačil na zaostalih davkih po posameznih KLO-jih. Tako lahko vsakdo takoj vidi, kako daleč je njegov KLO napredoval v novembrskem tekmovanju. Procenti za leto 1946. so izračunani sicer še na podlagi prvotne, mnogokratne odmere, ker je korektura na osnovi ugotovljenega narodnega dohodka po posameznih KLO-jih še v teku, vendar bomo lahko v nekaj dneh že iz teh podatkov sklepali na končni uspeh.

Finančni odsek je požrtvovalno na delu, nekaj uslužbencev je na terenu, v pisarni so trije. Za popoldne pa se tudi ti odpravljajo na teren, da pomorejo davčnim komisijam ter aktivistom pri odmeri narodnega dohodka posameznim gospodarstvom. Sončen nedeljski dan je, prijeten, kot more biti v pozni jeseni le na Dolenjskem, pripraven za odpočitek in razvedrilo v veseli družbi. Toda delo je prvo in tekmovanje prehaja v zaključno, odločilno fazo. Le dober teden je še do konca meseca...

Kot da se ni zavedal splošnega gospodarskega in političnega pomena te akcije, je IO precej kasno pričel z efektivno pomočjo finančnemu odseku. Sedaj pa mu gre na roke, dodelil mu je za pomoč več uslužbencev iz drugih odsekov, sam aktiv pa se je zavezal, da bo vložil vse sile v tekmovanje, zlasti za stoodstotno poravnavo davkov. Do srede 26. novembra je glavna naloga aktivna pomoč pri tekmovanju za korekturo odmere in za pobiranje davkov. Tako so tudi aktivisti okraja to nedeljo vsi na terenu.

Glede korekture prvotne odmere za leto 1946. je zavedno ljudstvo v splošnem mnenja, da je bilo nujno potrebno k njej pristopiti, ker je bila prvotna odmera odločno prenizka ter bi bila z njo v mnogih primerih povzročena krivica nasproti ostalim skupinam zavezancev. Tako ima na primer gruntar Potok Ivan, Stari trg, odmerjeno za 1946. leto tako nizek davek, da bi bila socialna krivica nasproti ostalim, ako bi pri tem ostalo. Ima najlepšo in najplodnejšo zemljo v okraju, dobro živi, dolžan pa je še za leto 1946. in 1947. Skupna kvota, določena za okraj, je po mnenju strokovnjakov prej prenizka kot previsoka.

Težave pa so pri določevanju narodnega dohodka po KLO-jih na posameznike. Krajevni funkcionarji marsikje zapadejo pod vpliv vaških bogatašev ter skušajo znižati nesporno pravilno ugotovljene zneske. Težave imajo na sestankih pri KLO-jih, kjer mnogi odborniki zagovarjajo bogataše ali pa skušajo doseči kolektivno znižanje osnove. Tako je komisija v Koritih pod vplivom nezavednih vaščanov izjavila, da vsa vas ne priredi skupno na leto pet prašičev, ko je res, da jih lahko brez muje priredi toliko samo najbogatejši gruntar v vasi. Seveda je IO takoj podvel potrebne mere ter zamenjal komisijo, ki je pokazala tako nerazumevanje do svojih dolžnosti. Na Stančnem vrhu pa je sam predsednik KLO-ja Tomažič hotel doseči pri vaščanih, da bi člana komisije zapodili, kar se mu pa seveda ni posrežilo, ker mu ljudje niso šli na limanice. Je pa sam pri korekturi prizadet, ker spada med premožnejše kmete.

Vztrajno delo uslužbencev finančnega odseka ter napor aktivistov so pokazali že doslej razmeroma dobre uspehe ter se je davčna morala na splošno dvignila. Eksekucij do sedaj še ni bilo; napravili so sicer več rubežnih zapisnikov, so pa vsi prizadeti takoj poravnali dolg. Posamezni KLO-ji so se v zadnjih dneh dobro izkazali. Tako je KLO Zagorica, ki je bil vse doslej najslabši, v enem samem dnevu zbral vplačil v višini 90% zaostankov za leto 1946. in 1947. na podlagi prvotne odmere. Skupno so zbrali preko 200.000 dinarjev, tako da je ta KLO sedaj med prvimi. Dober je tudi KLO Male Dole, ki je poravnal zaostanke v višini 95%. Le nekaj slabši je KLO Veliki Gaber. KLO Primskovo, kjer je letos sadje zelo dobro obrodilo, pa se je pred kratkim pritožil, zakaj ni še prejel položnice, ker žele ljudje davek takoj poravnati.

Nasprotno so se krajevni funkcionarji v KLO Dobernič izkazali kot oportunisti ter so skušali doseči celo za premožnejše kmete znižanje davčne odmere. Tako je prišlo iz tega KLO več desetih pritožb, češ da davka ne morejo poravnati. Vse so potrjene po KLO. Kakšno pa je stvarno stanje, ugotovimo takoj na primeru gruntarja Janeza Kužnika iz Lok pri Doberniču, ki je pred kratkim samo za les prejel 200.000 din. Poleg tega zasluži še s prevozom. Pritožil pa se je, da ne more poravnati davka v znesku 10.000 din, krajevni odbor pa mu je pritožbo potrdil z motivacijo, da mu primanjkuje delovne sile, da je zato revež in da naj se to upošteva.

Prvotna odmera za l. 1946. je bila slabo in mnogo prenizka izvedena v KLO Bistrica, bogati vasi v Mirenski dolini. Je pa ta KLO poravnal doslej vse.

Zelo slab je odziv za plačevanje davkov pri zavezanih V. skupine (obrtinskih, gostilničarjih itd.). Tako ima gostilničarka Slavka Springer v Trebnjem še ca. 200 tisoč din dolga, ima pa samo zalogo na že plačanem vinu v vrednosti 800.000 din. V ta davčni dolg je vstet tudi davek na promet proizvodov, ki ga sploh ne odvaja, niti ne vodi predpisanih evidenčnih knjig, z izgovorom, da nima za to časa, odnosno sposobnih moči. Isto je pri gostilničarju Nacetu Bukovec v Trebnjem, ki je sam prijavil za leto 1946. prometa v višini 1.300.000 din, se pa razburja nad odmero davka v znesku 150.000 din, češ da je to krivica. Prav tako ni plačal še ničesar avtopodjetnik Germovšek v Trebnjem, ki ima tudi gostilno. Nasprotno pa si je nabavil na motodirkač v Beogradu dirkalni motor izgleda, da mu je vse drugo važnejše kot pa plačilo davkov!

Zaostanki za leto 1945. so po stanju 18. 11. poravnani v vsem okraju v višini ca. 70%, za leto 1946. — glede na prvotno odmero — v višini 26%, za leto 1947. v višini 12,46%. Skupno je dosedanja davčni predpis za ves okraj realiziran po stanju 18. 11. s 25,80%. Največ zaostankov gre pač na račun bogatih kmetov in raznih zavezancev V. skupine ter na to, da so posamezni KLO šele pred kratkim prejeli davčne položnice.

V zaključni in najvažnejši fazi tekmovanja, v pobiranju in izterjevanju davkov, bodo morali vsi aktivisti v okraju in uslužbenci finančnega odseka vložiti vse sile za čimbolj energično, čimbolj dosledno izvedbo davčne kampanje. Davek mora biti stoodstotno realiziran!

Ko na eni strani delavstvo in uslužbenstvo prispeva levji delež skupnosti, tako v produkciji kot tudi pri ostvarjanju akumulacije iz državnega sektorja ter plačuje še vedno levji delež davka na dohodek, bi bila velika krivica, ako ne bi poravnali mnogo znosnejših davščin tudi kmetje in obrtniki. Gre tu za zagotovitev sredstev, ki so nam potrebna za naše nadaljnje delo, še bolj pa gre tu

za to, da vendar enkrat dosežemo pravično sorazmerje ne samo v naših pravicah, temveč tudi v dolžnostih. Ne dvomimo, da bo večina dolenjskega ljudstva to razumela in poravnala dolžni znesek. Upamo, da do prisilnih izterjav razen v redkih primerih sploh ne bo prišlo. Vsakdo, ki pa bo šel s svojo trdovratnostjo tako daleč, da bo treba njegov davek prisilno izterjati, se bo pred vsemi razkril kot saboter našega plana, kot človek, ki hoče zasadi nož v hrbet delovnemu ljudstvu.

Omeniti pa moramo tu še težko napačno in tehnično izvedbi tekmovanja. Tako finančni odsek kot IO se nista pravčasno povežala s pošto in s podružnico Narodne banke, ki to nedeljo nista sprejemali denarnih vplačil. Tako se je moral član finančne komisije z nekega KLO-ja, ki je prinesel za 200.000 din zbranih davkov, vrniti z denarjem domov, kar vsekakor ni v propagando za uspeh v tekmovanju. Kriva pa je tudi pošta, ker ni imela toliko uvidenosti, da bi denar sprejela, temveč ga je odklonila. Ali ni bilo morda to preveč birokracije? V. B.

Na Lijaku je še vedno borba za izkop struge do predvidenega roka

Naša mladina si je zadal veliko in težko nalogo — regulirati goriški Lijak. Stotine mladih rok so zavile krampe in lopate ter prijele za samokolnice, da častno izpolnijo obveznost do domovine. Čete in skupine brigadirjev ter brigadirji so si napovedale tekmovanje in v sorazmerno zelo kratkem roku dosegle zavidljive uspehe. Naporno in veliko delo je rodilo udarnike. Sedemnajstletna Vida Hvalič presega normo za 100%, brigadir Ferdo Vatovec celo za 200%. Udarnik Harej tako pridno koplje strugo, da ga osem mladincev s samokolicami komaj dohaja.

Ti uspehi mladine so navdušili prebivalstva lijaških in drugih bližnjih vasi, ki je prihitelo na Lijak, da skupno z brigadirji čimprej dogradi izkop. Zastopniki lijaških krajevnih ljudskih odborov so na nekem posvetovanju nedavno sklenili, da bodo organizirali prostovoljno delo in izkopali do 30. novembra — dneva volitev v zvezno in republiško skupščino, 280 metrov nove struge. Vaščanom so se pridružili brigadirji in tehnično vodstvo ter sprejeli dovršitev glavnih regulacijskih del Lijaka kot svojo predvolivno obveznost.

Ta predvolivna obveznost je bila povsem realna. O njej so razpravljali na zborovanjih. Temeljito so proučili možnost tako hitre dograditve nove struge. Obveznost so sprejeli, ker je dograditev izkopa nujna.

Nova struga Lijaka bo namreč dolga več kot devet kilometrov. Zjad delajo na osmem kilometru. Če ostanejo pri tem, lahko jesenski dež povzroči milijonsko škodo na odseku od drugega kilometra dalje. Voda more hitro prejesti nedovršene preseke čez staro vijugasto strugo hudournika. Upoštevati je treba še to, da je ponekod izkop izvršen le do treh metrov globine in z navpičnimi stenami. Te lahko zdržijo tako, kvečjemu mesec dni. Ta rok pa je že minul. Nevarnost, da se stene posujejo, je torej tu. Dež lahko ta proces le še pospeši. Z zajezitvijo nove, obenem pa tudi stare struge, bo voda še huje poplavlila travnike kot prej, ko se je stekala po stari strugi v Vipavo.

Temu se je mogoče izogniti s pospešitvijo regulacijskih del. Pod tem pogojem so brigadirji pa tudi okoličani sprejeli svojo predvolivno obveznost. Zgodilo pa se je, da sta predvidena buldožerja začela delati z desetdnevno zamudo in da znaša dnevni izkop 1500—1600 kubikov namesto 2000. Vzrok temu nista več buldožerja, temveč tudi slab odziv

prebivalstva lijaških in drugih vasi.

Dobro izpolnjujejo svojo obveznost predvsem prebivalci Vogerskega, ki prihajajo na Lijak po skupinah in vsak dan. Odklikujejo se tudi vaščani iz Bukovice, Prvavine, Renč in malih Zalošč, ki so v sorazmerju s številom prebivalstva ostalih lijaških vasi sprejeli ogromno obveznost. Vaški kolektivi Gradišča, Dornberga, Bilj, Orehovelj, Vrtojbe in St. Petra pa so nekaj časa svoje obveznosti slabo izpolnjevali.

Če ne bodo vsi poprijeli, Lijaka ne bomo regulirali do predvidenega roka. Mladinskim brigadam je treba dati izdatno pomoč, najsi bo s prostovoljnimi delom, s prevozom materiala ali z drugimi delovnimi akcijami.

Seveda tega ne bomo dosegli s samimi obljubami, temveč samo z dobro aktivizacijo in mobilizacijo okoliških vaščanov. Marsikateri okoličan je voljan priskočiti na pomoč brigadirjem, ali kaj, ko ni prave organizacije.

Dogodilo se je, da je skupina vaških prostovoljcev prišla na Lijak, ne da bi kdo od mladinskega štaba ali tehničnega vodstva vedel zanjo. Povrh tega so prišli vaščani še brez orodja. Zato so si morali pri mladincih in delavcih izposoditi krampe, lopate ali samokolnice. S takim načinom motijo brigadirje in sami izgubljajo dragocen čas.

Aktivisti in krajevni odbori bi take pomankljivosti, ki ovirajo še večji razvoj regulacijskih del hudournika, odpravili, če bi prostovoljno delovno silo razdelili na vse dni do konca meseca in ne le na nedelje. Tak načrt morajo predložiti v vednost tehničnemu vodstvu in štabu sekcije Lijaka, saj je le v sodelovanju možno čim racionalneje razdeliti skupine prostovoljcev po deloviščih.

Nova struga pa bo dograjena do roka le, če bo tudi dovolj vozil za prevoz materiala in če bodo ugodne vremenske prilike, ki so v zadnjih dveh tednih povzročile zakasnitev dela, če bo tovariši Ivan Zajc, vozač velikega buldožerja, še naprej presegal dnevno normo za 30%, če bosta oba buldožerja zdržala tak tempo dela do kraja. Temu se moremo izogniti s še večjo aktivizacijo in mobilizacijo okoličanov, ki dobro vedo, da je zaključek glavnih regulacijskih del Lijaka nujen pred deževjem in zimo. Na tak način pa bodo nudili res izdatno pomoč tudi brigadirjem in brigadirkam, ki vlagajo vse svoje sile v to, da bi svojo predvolivno obveznost izpolnili do 30. novembra ali pa nekaj dni pozneje, kolikor jih je pač motilo dosedanje deževje.

INDUSTRIJA BOMBAŽNIH IZDELKOV V KRANJU JE IZVRŠILA SVOJ LETNI PLAN

Delovni kolektiv Industrije bombažnih izdelkov v Kranju je v letošnji borbi za plan pokazal velike uspehe.

Z nacionalizacijo tovarne je nastal v podjetju popoln preobrat. Prej zapostavljena sindikalna podružnica je začela ob tesni povezavi z upravo podjetja. S postavitvijo norm se je začel razvijati delovni polet, število udarnikov se je povečalo na 17 in v zvezi s tem se je dvigala proizvodnja. Na podlagi dnevne evidence so tekmovale med seboj izmene in oddelki. V tkalnici se je uvajal nov način dela. V začetku julija se je izvršil prehod na 4-staten sistem. Problem pomanjkanja tkalcev je bil rešen, omogočena je bila uvedba 2. izmene in s tem predčasna izvršitev letnega plana. Tri mesece pred koncem je tkalnica izvršila svoj letni plan. Sprejeta je bila nova obveza, superplan. Na skupnih sestankih je bilo ugotovljeno, da ga ne bo mogoče izvršiti brez reorganizacije tedanjega načina dela. Samo s prehodom na 6-staten sistem je bila pri pomanjkanju tkalcev možna tolika sprostitve delovne sile, da bo superplan izvršen. Tov. Eljona Marija, mati štirih otrok, je k temu takoj pristopila in dokazala upravičeno trditev, da je novi način dela boljši od starega. Že po treh dneh je obratovala vsa tkalnica po novem sistemu. To je bila nova zmaga in obenem garancija za popolno izvršitev superplana.

Obrat predilnice ne zastaja za tkalnico. Pod vodstvom racionalizatorja tov. Knifca Andreja je predilnica že spomladi začela tekmovati. Vsk

stroj ima svoj diagram, kar omogoča tekmovanje vsakega posameznega delavca z ostalimi. S tem je proizvodnja mesečno naraščala. Vretnski gram na uro se je dvignil od 21,40 v januarju na 26,2 v oktobru. Delavstvo predilnice se je obvezalo izvršiti letni plan do 29. novembra, z medsebojnim tekmovanjem pa so izvršili svojo obvezo že 21. novembra ob 8.50 uri, 8 dni pred postavljenim rokom.

Dne 29. novembra se bo polagal obračun, proglašeni bodo novi udarniki, nagrajeni bodo najboljši, ki so s svojim trudom in iznajdljivostjo pripomogli za predčasno izvršitev plana. Bm.

Ljubljanska tovarna hranil prejela prehodno zastavico v tekmovanju živilske industrije

Vsa živilska industrija LRS je pred kratkim začela z dvomesečnim tekmovanjem. Po ugotovljenih rezultatih je pripadla prehodna zastavica v prvi dekadi naši Ljubljanski tovarni hranil (prej Kolinska tovarna).

Delovni kolektiv Ljubljanske tovarne hranil je z velikim veseljem in ponosom sprejel vest, da je prvi zmagal in prvi prejel prehodno zastavico. Vzpodbujajoče besede predsedstva tekmovalne komisije si je vzel kot napotilo za naprej ter si bo z vsem silami prizadeval, da prehodna zastavica ostane v podjetju.

Po sestavi nove francoske vlade

Pod predsedstvom Roberta Schumana, voditelja ljudsko republikanskega gibanja (MRP) in dosedanjega ministra narodne obrambe, bivšega Pe-tainovega ministra in monarhista, je bila te dni sestavljena nova francoska vlada, potem ko mandator desni socialist Blum ni dobil v parlamentu 310, po ustavi potrebnih glasov večine. Tako ima torej danes Francija novo vlado, tako imenovano vlado »tretje sile«, ki naj bi po Schumanovih besedah nadaljevala delo bivše Ramadierove vlade.

Toda če je Leon Blum, govorec o svojem programu pred parlamentom, še obetal voditi borbo »na dveh frontah proti degaullizmu in mednarodnemu komunizmu«, je bil Robert Schuman, ko se je predstavil parlamentu, »skromnejši«. Ni hotel niti omeniti nevarnosti, ki jo predstavlja za IV. republiko De Gaulleovo »Le rassemblement du peuple français«.

To Schumanovo zadržanje nikakor ni slučajno, marveč značilno za naloge, ki si jih je zadala nova, še bolj desničarska francoska vlada. Njena očitna naloga je, da za hrbot množice odpre de Gaulleovo zadnja vrata in mu pripravi pot. Pristaši stranke, ki ima danes v svojih rokah predsedstvo vlade, so kot znano pri zadnjih občinskih volitvah oddali nemajhno število glasov za tega politika z odkritimi diktatorski stremeljenji. Karakteristično je, da je komisija izvršnega odbora MRP nedavno, po poročilih agencije AFP, na tajnem sestanku razpravljala o možnosti, da se takoj prične pogajanja z de Gaulleom. Ta možnost pa je bila zavrnjena z bornimi 19:13 glasovi.

Situacija, v kateri je prišlo do sestavljanja nove, še bolj desničarske in reakcionarne vlade, je treba ocenjevati v luči pompozne kampanje de Gaullea za vrnitev na oblast in nevarnosti, ki jo predstavlja za IV. republiko njegovo »zbiranje francoskega ljudstva« ter v luči vedno večjega podrejanja francoske zunanje politike in francoskega gospodarstva interesom ameriškega imperializma.

Odkar je socialist Ramadier na direktni ukaz Wall Streeta in za dolar-sko podkupnino odstranil predstavnike najmočnejše stranke v državi, Komunistične partije, iz svoje vlade, je postalo že običaj, da je ta vlada periodično zastavljala v parlamentu vprašanje zaupnice. Šesto glasovanje o tem vprašanju je dalo bornih 20 glasov večine Ramadieru. Ta vlada se je pokazala kot nesposobna, da reši preča vprašanja, predvsem nesozamerja med mezdami in cenami, da stabilizira frank in da dosledno vodi suvereno zunanjo politiko.

Zaman je v uvodnikih »Poupularet-a« desni socialist Leon Blum in izdajalec stvari delavskega razreda razvijal globoko filozofske teorije o »peklenskem krogu« cen in mezd, zaman je skušal slepiti delavski razred Francije, ki je na poziv Komunistične partije do maja 1947 obnovil že 96 odstotkov predvojne proizvodnje, da je Marshallov načrt »pomoč za utrditev socializma v Evropi«.

Dobo zadnjega pol leta v notranje-politični situaciji Francije karakterizirajo množične delavske stavke za izboljšanje osnovnih življenjskih pogojev, za priznanje življenjskega minimuma 10.800 frankov, za 25 odstotno povečanje plač in periodično reguliranje plač v sorazmerju z vedno bolj naraščajočimi cenami.

Ceprav je bila Francija že trikrat v zgodovini žrtve agresije sosedne Nemčije, se vključujejo njeni današnji državni krmarji v Marshallov načrt, ki posveča glavno pozornost obnovi zapadne Nemčije, obnovi njene ekonomske industrijske in s tem tudi vojnega potenciala. Oficijalna francoska zunanja politika je danes praktično že tako odvisna od States Departmenta, da si drzne uradni predstavniki francoskega zunanjega ministrstva izražati komaj še skromno negotovanje in mnenje, da bi »obnova Nemčije ne smela imeti absolutne prvenstva in se stavljati nad potrebe zaveznikovih držav«.

Enotnost delavcev v industriji in javnih službah proti takemu notranje in zunanje-političnemu kurzu današnjih krmarjev Francije je po besedah Dullosa novo dejstvo v zgodovini delavskega gibanja v Franciji in predstavlja tisti najpomembnejši politični faktor, preko katerega ne more iti nobena vlada. Zato ni slučaj, da se je v dneh pred in ob vladni krizi francoska reakcija — predvsem MRP in njegovi sindikati — na pobudo ameriške federacije dela z vsemi silami trudila razcepiti francosko generalno konfederacijo dela in s pomočjo Leona Jouheauxa angažirati korumpirane sindikalne voditelje iz vrst desnih socialistov za sodelovanje in podporo Marshallovemu načrtu.

Toda ta maneuver ni uspel in zato ni čuda, da je Schuman v svojem govoru pred parlamentom filozofiral, da je »stavka zakonito, vendar nevarno oročje« ter naglašal, da je treba »afirmirati avtoriteto države«, kar dejansko pomeni okrepiti oblast, ki jo drži v rokah novo sestavljena vlada.

Jasno je, da danes v pogojih splošne zaostritve krize kapitalizma in v pogojih obstoja dveh nasprotujočih si tabovor — imperialističnega in anti-demokratskega tabora na eni strani ter demokratskega in antiperi-aliističnega tabora na drugi strani — sploh ne moremo govoriti o formiranju kake »tretje sile«, ki bi bila neodvisna od tega mednarodnega dogajanja. Praksa zadnjih šestih mesecev je dovolj nedvoumno pokazala, da predstavljajo desni socialisti v Franciji z Blumom in Ramadierom na čelu navadne hlapce ameriškega imperializma. Prav

ta kurz dosedanje Ramadierove vlade je omogočil de Gaulleu, da je na zadnjih občinskih volitvah zbral okrog sebe vichyjevece, kolaboracioniste, skrajne desničarje in ne majhno število pristašev MRP-ja.

Izjave, ki jih je dal de Gaulle na nedavni tiskovni konferenci, jasno kažejo, da de Gaulle ne skriva svojih diktatorskih stremeljenj in da se v hujškanju proti Sovjetski zvezi in aludiranju na možnost nove vojne vdnja Wall Streetu kot najbolj prikladen izvrševalec njegove volje, ki je pripravljen z vsemi sredstvi zadušiti voljo ljudstva.

Zadnji nemiri, ki so jih izzvali degaullistični provokatorji v Marseilleu, so naleteli na odločen odgovor francoskega ljudstva, predvsem pa delovnega nazreda. Izvjalne izjave bivšega notranjega ministra socialista Depreuxa v parlamentu pa so po drugi strani potrdile, da se danes socialistični izdajalci stvari delavskega razreda povsem solidarizirajo z degaullisti na konkretnih vprašanjih borbe proti francoskemu delovnemu ljudstvu.

Ta skupna linija, ki so jo zavzeli proti najmočnejši stranki in avangardi delavskega razreda tako socialisti in pristaši »tretje sile« kot degaullisti, dovolj

jasno obeležuje, v katero smer gredo danes francoski oblastniki.

Pred francoskim delovnim ljudstvom stojijo danes resne in težke naloge. Boriti se za nacionalno suverenost dežele, boriti se proti diktatorskim stremeljenjem de Gaullea in okrog njega združene francoske reakcije, boriti se proti izdajstvu desnih socialistov in drugih lakajev ameriškega imperializma.

Komunistična partija Francije poziva danes vse delavce, republikance in rodoljube, naj se združijo v komiteje za obrambo republike. Komunistična partija Francije opozarja delavski razred na spletke, ki jih pripravlja francoska reakcija in ki imajo namen ustvariti v državi ozračje neredov. V takem ozračju bi po vsej verjetnosti udarni bataljoni francoskih 200 družin in razne »mobilne garde« šli s svinčenkami nad delavce in s krvjo skušali utreti pot de Gaulleu.

Dogodki prihodnjih dni bodo nedvomno še bolj izkristalizirali notranje politično situacijo v Franciji. Enotnost francoskega delavskega razreda, ustvarjena v osnovnih množicah, ki se kuje in krepi v današnjih stvarkah in v ustanovitvah se komitejih za obrambo republike, bo v prihodnosti odigrala najpomembnejšo vlogo in predstavljala močan jez proti vsem imperialističnim plačancem in njihovim zakulisnim spletkam. D. B.

DEKLARACIJA POLITBIROJA KOMPARTIJE FRANCIJE

Francija mora dobiti čimprej demokratično vlado, v kateri bosta imela delavski razred in njegova Kompartija odločilno vlogo

Pariz, 25. nov. (Tanjug). Francoski reakcionarni tisk je nedavno pričel nedoločeno pisati o »nevarnosti državljanske vojne«, končno pa je te dni prešel v odkrite klevete proti KP Francije, katero obtožuje, da pripravlja »oboroženo akcijo«. To klevetniško kampanjo vodijo poluradni »Mondes«, katoliški »La Croix« in Blumov »Populaire«.

Politbiro KP Francije je v tej zvezi izdal deklaracijo, v kateri se obsojajo te klevete kot značilno provokacijo, katerih cilji so jasni.

»Gre za to,« je rečeno v deklaraciji, »da se odvrne pozornost Francozov od zarotnikov »modrega načrta« in priprav za državljansko vojno, ki jo pripravljajo sovražniki republike iz de Gaulleovega gibanja »zbiranje francoskega naroda«, da bi se vzpostavila diktatura.

Namen teh izzivanj je, da bi se s sejanjem razdora v vrstah delavcev in z metodami zastrahovanja zatrla ve-

ličastna borba, ki jo vodijo francoski delavci za osnovne življenjske pravice. S tem žele opravičiti nasilja, ki so bila do sedaj storjena proti gibanju delavcev, pa tudi eventualne še bolj surove in še težje protizakonite ukrepe. S tem želijo pripraviti delavce — socialiste k popustljivosti, ki jo njihova stranka pripravlja reakcionarnemu Schumanu pri izvajanju in ojačanju njegove politične borbe proti delavskemu razredu in popolnemu podrejanju Francije ameriškega imperializmu.

Politbiro Komunistične partije Francije poziva ves francoski narod, naj budno pazi na provokacije proti KP. Politbiro poziva vse delavce, republikance in rodoljube, k enotnosti, da bi Francija čimprej dobila demokratično vlado, v kateri bosta imela delavski razred in njegova Komunistična partija končno odločilno vlogo, »ki bi bila sposobna zagotoviti s podporo ljudstva republikanske ustanove in neodvisnost Francije.«

»Daily Worker«

o položaju v Franciji

London, 25. nov. (Tanjug). Glasilo KP Velike Britanije »Daily Worker« piše: »Francoski vladajoči razred je izročil leta 1940. državo nemški vojaški sili; danes 7 let pozneje, pa je leta kapitulirala pred ekonomsko silo ZDA. V Franciji pa je danes močna Komunistična partija, a ljudstvo si je pridobilo velike izkušnje v strahotah vojne.«

V članku je nato poudarjeno, da je mesto vsakega iskrenega pobornika republike v borbi, ki jo vodi Komunistična partija, ker ni druge poti za obrambo republike in za zagotovitev dostojnega življenjskega standarda ljudskih množic. Ramadierova politika stabilnosti do ZDA je bila prav sovravno razpoložena proti borbi ljudstva za zagotovitev življenjskega standarda.

Sofulis poziva letalske oficirje, naj z ameriškim blagoslovom ubijajo svoje brate

Atene, 25. nov. (Tanjug). V komentarju govora, ki ga je imel predsednik monarhofašistične vlade Sofulis pred letalskimi oficirji v Solunu, poudarja radijska postaja grške demokratične armade, da je Sofulis med pozivanjem oficirjev v borbo proti lastnemu narodu dejal: »Najprej v borbo z mojim in božjim blagoslovom.«

Iz Sofulisovega govora letalskim oficirjem je razvidno, da bodo monarhofašisti uporabljali v velikem obsegu tudi letala. Vsak pošten letalec naj pomisli, da z ameriškim in Sofulisovim blagoslovom ubija svoje brate in da požiha njihove hiše v notranjosti države.

Rodoljubni letalski oficirji! Ne sejte nesreče in ne zažigajte domov svojih bratov v notranjosti države. Pristopajte v vrste demokratične armade! Vaša prisotnost v protiljudski Sofulisovi vojski pomeni izdajstvo!

Ves grški tisk objavlja vest, da je iz Nemčije prispel v Atene general Robert Harfor, šef ameriškega vojaškega značnega prometa, v spremstvu divizijskega generala Timbeareja in drugih višjih oficirjev. Takoj po prihodu v Atene so imeli posvetovanje v stanu letalskega atašeja na ameriškem poslanstvu. Sestanka se je udeležil tudi šef ameriške misije za »pomoč« Grčiji Griswold.

Banka Pierra de Gaullea zatira francosko industrijo strojev

Pariz, 25. nov. (Tass). »Humanité« pravi v svojem članku pod naslovom »Banka Pierra de Gaullea poskuša zatreti francosko industrijo strojev.«

Podjetje za izdelavo strojev »Precision Moderne« je proizvajalo nov tip strojev za izdelavo transmisijskih koles. To »podjetje je dobivalo doslej kredite od Banque de L'Union Parisienne, ki je last Pierra de Gaullea. V trenutku, ko bi morala »Precision Moderne« prirediti serijsko proizvodnjo teh strojev, je ustavila pariška Združena banka kredite, tako da sedaj ne morejo niti kvalificirani delavci dobiti zaposlitve.

Na ta način bo banka Pierra de Gaullea onemogočila proizvodnjo francoskih strojev za izdelavo transmisijskih koles. To so prav za prav edini francoski stroji novega tipa, ki konkurirajo z ameriški stroji.

Z VSEGA SVETA

SANGHAJ — Ljudska demokratična armada Kitajske je pričela novo veliko ofenzivo v smeri Hanka, velikega pristanišča na reki Jangce, in Paotinga, glavnega mesta Hopej, in napreduje proti Hankovu s treh strani. Centralna kolona je zavzela mesto Sungfau, 50 km severovzhodno od Hankova.

SANGHAJ — Tednik »China Weekly Review« poroča, da so bile nedavno množične aretacije v Kunminu. Kuomintangove oblasti so poslale »črno listo« direktorjev 13 šol, nakar je bilo aretiranih 46 profesorjev in študentov pod obtožbo, da pripadajo KP Kitajske. Tudi mnogo uradnikov je bilo aretiranih. Nad 10.000 študentov vseučilišč Junana je demonstriralo v protest proti terorju Kuomintangove oblasti.

NEW DELHI — Kakor poroča United Press, je prišlo v New Delhiju do krvavih spopadov med Hindii in muslimani. Policija je streljala na neko skupino v glavni ulici starega dela mesta. Padlo je troje ljudi, ranjenih pa je bilo 23. V mestu je uvedena policijska ura, oborožena policija in čete pa križarajo po ulicah. Vse prodajalne v glavni ulici so zaprte.

LONDON — Britansko trgovsko ministrstvo je objavilo uradne statistične podatke o britanskem uvozu in izvozu v prvih 10 mesecih t. l. Pasive britanske trgovske bilance za omenjeno razdobje obsegajo znesek 518 milijonov funtov šterlingov. Bilanca je posebno pasivna v odnosu do ZDA, na katero odpadajo pasive v znesku okrog 300 milijonov funtov šterlingov.

NEW YORK — Urad za delavsko statistiko objavlja, da so življenjski stroški v ZDA v septembru dosegli rekordno višino. Cene hrani so se zvišale za 203,5% v primerjavi s predvojnimi cenami. V primerjavi s predvojnimi stanjem je padla vrednost dolarja na tržišču življenjskih potrebščin za polovico.

Vprašanje mirovne pogodbe z Nemčijo

Konferenca namestnikov zunanjih ministrov je končala svoje delo

Ameriška delegacija je dosledno ovirala sleherni sporazum

London, 25. nov. (Tass). Od 6. do 22. novembra je bila v Londonu konferenca namestnikov zunanjih ministrov ZSSR, ZDA, Anglije in Francije. ZSSR je na tej konferenci zastopal Smirnov, član kolegija zunanjega ministrstva ZSSR; Anglijo — Dean šef nemškega odseka v Foreign Office-ju; ZDA — politični svetovalec za nemške zadeve Murphy; Francijo — politični svetnik za nemške zadeve Saint Arduin. V skladu z navodilom zunanjih ministrov so namestniki proučili 3 vprašanja:

1. postopek priprave nemške mirovne pogodbe; 2. obliko in obsegčasne politične organizacije Nemčije; 3. dnevni red petega zasedanja sveta zunanjih ministrov, ki se prične 25. novembra v Londonu.

O prvi točki se namestniki v številnih vprašanjih niso mogli zediniti. Sovjetska delegacija je vztrajala na tem, da podpisane bodoče mirovno pogodbo nemška vlada, in da jo Nemčija ratificira. Ta predlog, ki je temeljil na potsdamskih sklepih, je podprla tudi britanska delegacija.

Ameriška delegacija je izjavila že na moskovskem zasedanju, da ne smatra za potrebno, da bi nemška vlada podpisala mirovno pogodbo. Sedaj je predlagala, naj bi bila Nemčija obvezna sprejeti ustavo, v kateri bi bili členi, ki bi izpolnilev mirovne pogodbe s strani Nemčije naredili obvezno. Ta ameriški predlog, ki odvezuje Nemčijo neposredne odgovornosti za izpolnitev določb mirovne pogodbe, bi privedel k oslabitvi moči pogodbe. Francoski predstavnik je izjavil, da se pridružuje ameriškem predlogu.

Prav tako se niso sporazumeli o vprašanju, glede držav, katere bo Svet zunanjih ministrov vprašal za svet glede priprave mirovne pogodbe, kakor tudi držav, ki morajo sodelovati na mirovni konferenci. Sovjetska delegacija je branila stališče, ki je bilo soglasno sprejeto na zasedanju zunanjih ministrov v New Yorku, po katerem morajo na predhodnem posvetovanju sodelovati poleg veselih ZSSR, Anglije, ZDA, Francije in Kitajske še zavezniške države — sosedne Nemčije in druge zavezniške države, ki so s svojimi oboroženimi silami sodelovale v skupni borbi proti Nemčiji.

Ameriška delegacija je predlagala, da se povabijo k sodelovanju države, ki so Nemčiji napovedale vojno. Sprejem tega predloga bi pomenil, da bi na konferenci sodelovale države, ki so Nemčiji formalno napovedale vojno že nekaj tednov pred njeno kapitulacijo.

Med proučevanjem vprašanja oblike in obsegačasne politične organizacije Nemčije je vsaka delegacija potrdila stališče, ki ga je zavzela v tem vprašanju na zasedanju zunanjih ministrov v Moskvi.

Namestniki so mnogo časa porabili za diskusijo o vprašanju dnevnega reda zasedanja zunanjih ministrov v Londonu. Naloga namestnikov je bila, da izdelajo enoten dnevni red. Med diskusijo so se vse delegacije sporazumele, ne da bi vnaprej rešile vprašanje reda, da je treba postaviti na dnevni red naslednja 4 vprašanja: 1. postopek za pripravo nemške mirovne pogodbe; 2. obliko in obsegčasne politične organizacije; 3. gospodarska načela, nivo nemškega gospodarstva in načrt za reparacije; 4. poročila komisije za avstrijsko pogodbo.

Sovjetska in francoska delegacija sta poleg tega predlagale, naj pride na dnevni red poročilo Kontrolnega sveta o tem, kako je ta komisija izpolnila navodila zasedanja zunanjih ministrov v Moskvi. Ameriška delegacija je nasprotovala postavitvi te točke na dnevni red in pod njenim pritiskom je francoska delegacija umaknila svoj predlog. Ameriška delegacija je pred-

lagala, naj se postavi na dnevni red osnutek pogodbe o razorožitvi in demilitarizaciji Nemčije, čigar neustreznost je sovjetska delegacija prikazala že na pariški in moskovski konferenci zunanjih ministrov. Francoska in angleška delegacija so tudi tu podprle ameriški predlog. Po predlogu sovjetske delegacije so sklenili predložiti to vprašanje ministrom samim za proučevanje.

Nasprotstva so se pojavila tudi v vprašanju vrstnega reda. Sovjetska delegacija je vztrajala na tem, da bi ministri pričeli svoje delo z rešitvijo nemškega vprašanja, ker je najvažnejše, in da bi proučili poročilo komisije za avstrijsko pogodbo na drugem mestu. Ameriška in britanska delegacija nista pristali na ta predlog in sta vztrajali na tem, da se na prvem mestu prouči avstrijsko vprašanje. Sporazum ni bil dosežen.

Nato je ameriški delegat Murphy, kljub temu, da je bil prej dosežen sporazum glede postavitve na dnevni red 4 vprašanj, predlagal predložiti ministrom dva osnutka dnevnega reda: enega od delegacij ZDA, Anglije in Francije, ali kakor se je izrazil »osnutek večine«, in drugega od sovjetske delegacije. Ta predlog je bil v nasprotju z vsjo prakso dela Sveta zunanjih ministrov in namestnikov, kjer sprejemajo sklepe soglasno s sporazumom med predstavniki vseh štirih dežel. Sovjetska delegacija je vztrajala na tem, da se predloži Svetu ministrov s strani vseh štirih delegacij ena sama lista o dnevnem redu. Tudi če bi namestniki imeli možnost predložiti Svetu zunanjih ministrov eno samo listo, ne bi mogli to storiti zaradi stališča ameriške delegacije, ki je za vsako ceno hotela predložiti ministrom dve listini, eno od »večine«, drugo od »manjšine«, kar pa konferenca ni mogla sprejeti iz omenjenih razlogov.

Namestniki se prav tako niso mogli sporazumeti o vsebini poročila zunanjim ministrom o rezultatih proučevanja vprašanj. Sovjetski predstavnik Smirnov je vztrajal na tem, da se predloži ministrom napisano poročilo, kar so prvotno vse štiri delegacije sprejele. Po dolgi diskusiji so ta predlog sprejeli. Nato so se namestniki sporazumeli o dveh delih poročila, ko je pa šlo za formulacijo drugega dela dnevnega reda sveta ministrov, sta ameriška in britanska delegacija vztrajali ponovno na tem, da se predloži Svetu ministrov dva osnutka predlogov — enega v imenu »večine«, drugega pa v imenu sovjetske delegacije. Iz teh zelo razumljivih razlogov sovjetska delegacija ni mogla pristati na ta maneuver ameriške delegacije, ki je kršila postavljen red za sprejem sklepov s soglasnostjo vseh štirih delegacij. Zaradi tega je sovjetski predstavniki predložili v pisani obliki predlog ekspozice Svetu ministrov o rezultatih proučevanja dnevnega reda konference namestnikov z naslednjimi besedami:

»Potem ko so razpravljali o vprašanju dnevnega reda petega zasedanja se namestniki ministrov niso mogli zediniti o vprašanjih, ki jih je bilo treba postaviti na dnevni red zasedanja in zaradi tega informira vsak namestnik svojega ministra o rezultatih proučevanja.«

Francoski delegat se je pridružil temu predlogu. Delegaciji ZDA in Velike Britanije pa sta se poslužili dvomljivega manevra, ko sta izjavili, da sta pripravljene sprejeti za v ustni obliki, nasprotujeta pa, da se fiksira s pisanim poročilom ministrom. Tako ni bil dosežen sporazum niti v tem vprašanju. Na koncu konference so se namestniki zedinitili, da bo vsak izmed njih informiral svojega ministra o rezultatih proučevanja vprašanj, ki so jim bila poverjena.

22. novembra so namestniki zaključili svoje delo, ne da bi sprejeli kak sklep o dnevnem redu zasedanja Sveta zunanjih ministrov. Zunanji ministri bodo morali na prvi seji sami odločiti o dnevnem in o vrstnem redu proučevanja vprašanj.

Dopisi „Ljudski pravici“

Delo mladinskih števil v rudniku živega srebra

Poziv aktivna rudarske mladine iz premo-govnika Zagorje, obrata Kotredež, k ustanavljanju mladinskih števil po rudnikih je mladina v rudniku živega srebra v Idriji sprejela z velikim navdušenjem. Tako so 1. novembra pričele delati v rudniku mladinske številke, ki so v prvih 15 dnevih dosegle že lepe uspehe. Najboljši uspeh je dosegla 1. mladinska številka pod vodstvom starega rudarja in borca Strnad Antona, ki je v prvih 15 dneh prekoračila normo za 55,5% ter pričela uvajati nov način odkopa na 3 m širokem čelu. Do sedaj so odkopavali samo na 2 m širokih čelih. Novi način odkopavanja se je pokazal kot zelo dober in uspešen.

Druga mladinska številka dela pod vodstvom starega rudarja in borca za delavske pravice že pod fašistično Italijo in ki se je tudi sedaj vedno pokazal med najboljšimi in zavednimi rudarji — ter je bil že dvakrat proglašen za udarnika. Tudi njegova številka je dosegla v prvih 15 dnevih lepe uspehe, in sicer povprečno 41,4% nad normo.

Tretja in četrta številka pa zaradi slabe organizacije dela in neizkoriščenosti zdravstvenih predpisov, kakor tudi rudarskih varnostnih predpisov, nista dosegli zadovoljivih uspehov. *

Reorganizacija ljudske prosvete v Idriji

Idrija, 25. novembra V četrtek 20. novembra smo imeli v Idriji prosvetno konferenco, ki so ji prisostvovali zastopniki vseh sindikalnih podružnic in množičnih organizacij. Konferenca smo sklicali, da v Idriji resnično izboljšamo prosvetno delo, ki naj bi bilo pravi odraz delavskega centra in žarišče kulturno-prosvetnega življenja za celotni okraj.

Po referatu »Naloge ljudske prosvete«, ki ga je imela tov. Kosova, predsednica okrajnega odbora OF v Idriji, se je razvila živahna diskusija, v kateri je prišlo do sklepa, da bo odslej vse prosvetno delo organizirano po navodilih IV. plenuma sindikatov.

V nedeljo 23. novembra je prosvetna komisija imela svojo prvo sejo dancs v sredo pa bo otvorjena ljudska univerza, ki ima do konca maja 1948 v programu 16 različnih strokovnih in političnih predavanj. Prvo predavanje je namenjeno II. zasedanju AVNOJ-a. P. D.

Dopisite v »Ljudski pravico«

Vremenska napoved za sredo, dne 26. novembra. Oblačno in sneg, temperatura okrog ničle.

FIZKULTURA

V nekaterih državah se je začela sezona hokeja na ledu

Letošnja sezona hokeja je že v velikem razmahu. V državah, ki imajo umetna drsališča, se že vršijo prvenstva ali prijateljske mednarodne tekme. Tudi v naši državi je za hokej in umetno drsanje veliko zanimanje. Velikega pomena za razvoj in napredek drsalnega

V Češkoslovaški pa igrajo že za državno prvenstvo. Vsa moštva so razdeljena v dve skupini. Rezultati prvih tekem v obeh skupinah so bili naslednji: I. skupina: I. CLTK - SK Banska Bistrica 22:1; Stadion Podoly: VS Bratislava 8:1; I. CLTK - Horatska Slaviya

športa v naši državi pa bo zgraditev treh umetnih drsališč v Zagrebu, Ljubljani in Beogradu, od katerih bodo pričeli z gradnjo prvega umetnega drsališča že v začetku leta 1948.

V Sovjetski zvezi se je pričela sezona kanadskega hokeja na ledu. Prvo tekmo sta v nedeljo odigrali moštvi Sparte in Krila sovjetov. Zmagal je zaslužen Spartak z rezultatom 2:0.

V prvenstvu Švice v hokeju na ledu je v nedeljo v Baslu Montchiossi (Lauzanne) premagal Grashoppers s 5:3, Rottweils (Basel) pa Zürich z 10:4. Te dni pa se bo pričel v Baslu velik mednarodni turnir v prireditvi AC Davosa. Udeležili se ga bodo LTC (Praga), Racing Club de France (Pariz), HC Milano (Milano), Zürcher Schlittschuh Club (Zürich) in AC Davos (Basel).

Mednarodno prvenstvo Švice v tenisu je osvojil Francoz Akdeselam

Zeneva, 25. nov. Tekmovanje za mednarodno prvenstvo Švice v tenisu v zaprtih igriščih se je končalo z zmago Francoza Akdeselama, ki je proti vsemu pričakovanju premagal Italijana Del Bella v treh setih z 8:6, 8:6, 6:3. V prvem setu je imel Del Bello setball, v drugem pa je vodil naprej s 3:0, nato pa s 5:3 in vendar ni mogel izkoristiti svoje prednosti. Del Bello je igral mnogo slabše kot proti Mitihu, ter ni mogel z ostrimi udarci parirati točne igre Akdeselama, ki je vračal vse žoge. Na Del Bello se je videlo, da je utrujen od tekem minulih dni.

Najlepša igra turnirja je bil finale doublea, kjer sta Italijan Cuccelli in Del Bello premagala Marcela Bernarda in Pellizzo z 1:6, 6:2, 2:6, 6:2, 6:4 po izredni igri v 4. in 5. setu. Večja hitrost Italijanov, posebno pa nekateri prav akrobatske Cuccelijeve žoge so odločile igro.

V mešanem doubleu sta Švicarja Chapuit in Huonder zmagala s 4:6, 6:3, 6:4 nad švicarsko-češkim parom Sue-Dostal. Finale ženskega singla je dobila Švicarka Sue proti Chapuit s 6:1, 3:6, 6:3.

Tekmo je gledalo na improvizirani tribunni okrog 1000 ljudi.

11:1; Stadion Podoly: SK Banska Bistrica 23:2.

II. skupina: LTC: SK Bratislava 10:2; SK Bratislava: CSK Ržičany 6:2.

V Veliki Britaniji je v nedeljo na umetnem drsališču v Wembleju reprezentanca Anglije igrala z reprezentanco Švedske neodločeno 3:3 (2:1, 0:2, 1:0).

Prav tako je odšlo na gostovanje po Franciji znano švedsko hokejsko moštvo AIK, kjer je svojo prvo tekmo izgubilo s pariškim Racingom s 3:5 (0:2, 1:1, 2:2).

Tudi v ostalih državah se že pripravljajo na razne tekme ter bodo takoj, ko bodo vremenske prilike to dopuščale, pričeli trenirati in prijeti razne tekme med domačimi in inozemskimi klubi.

Predsednik švicarske teniške federacije je pri razdeljevanju nagrad zelo ljubezno pozdravil jugoslovanske igralce, ki so prvotno igrali na švicarskem mednarodnem prvenstvu, in je izrazil upanje, da se bodo športni odnosi tudi v bodoče poglobljali s sodelovanjem jugoslovanskih igralcev na švicarskih turnirjih in švicarskih na jugoslovanskih turnirjih.

Boks

Vojvodina: Beograd 12:4

Novi Sad, 24. nov. Sročili so reprezentanti Vojvodine premagali reprezentanco Beograda z rezultatom 12:4. Rezultati so bili naslednji: mušja kategorija: Arpašić (V): Leković (B) neodločeno; bantam kategorija: Tot (V): Alesij (B) k. o.; pero-lahka kategorija: Stojanov (V): Stamenković (B) k. o.; welter kategorija: Zikič (B): Sedy (V) neodločeno; lahka kategorija: Počman (V): Hladni (B). Zmagal je Počman brez borbe; Srednja kategorija: Stanislavljevič (V): Smiljanič (B) k. o.; polteška kategorija: Djordjevič (B): Belič (V) k. o.; teška kategorija: Boršoš (V): Mičović (B) k. o. v prvi rundi.

Reorganizacija stanovanjskega odseka MLO Ljubljana

Razvoj dela in organizacije MLO Ljubljana je pokazal nujno potrebo, da se tudi stanovanjski urad decentralizira. S tem bo omogočena boljše evidenca nad stanovanji in njihov zasedbo, povečana ekspanzivnost v delu, smotnejša razdelitev stanovanj in olajšano sodelovanje širokih množic pri reševanju tega vprašanja.

Dosedanji način centralističnega poslovanja je bil neizogiben, ker so bili rajonski in krajevni LO nesamostojni, v bistvu le izvrševalci direktiv in nalog, ki so jim jim postavljali oddelki MLO-a. Z izvolitvijo novih rajonskih krajevnih LO pa bodo postali le-ti samostojni organi ljudske oblasti.

Nujno je poudariti, da tudi z novim načinom stanovanjskega vprašanja ne bo rešeno in s tem v zvezi moramo opozoriti na zmotno mnenje, da bodo sedaj vsi takoj dobili stanovanje. S prenosom na rajone in KLO-je bo dejansko dana možnost, da bo ob sodelovanju terenskih odborov OF, AFZ, sindikatov itd. ter širokih množic možna relativno večja objektivnost pri reševanju stanovanjskega vprašanja, t. j. da se bodo utesnitve, odvzemi stanovanj in podobno izvajale zlasti pri ljudski oblasti sovražnih in neproduktivnih ljudi (ki istočasno razmeroma najugodnejše stanujejo) in dodeljevala stanovanja tistim delovnim ljudem, ki so pokazali največjo predanost in vlagajo največ naporov za skupnost.

To naj imajo pred očmi zlasti oni, ki čakajo na dodelitev stanovanj. Zavedati se je treba, da bi stalno intervaniranje na rajonih otežkočalo poslovanje in pregled nad delom. RLO in KLO bodo spuno s terenskimi odbori, odbori množičnih organizacij ugotovili prosilce, ki jim je neobhodno preskrbeti stanovanje, z druge strani pa izločili tiste, ki si želijo le izboljšanje stanovanj in jih je v danih razmerah nemogoče rešiti. Razumljivo je, da ni mogoče rešiti vseh 4500 prošelj. Istočasno ne smemo pozabiti, da je med temi 826 službeno premeščenih in 415 takšnih, ki stanujejo v nehigienskih stanovanjih.

Pri rajonskih in krajevnih LO so bili s 15. novembrom t. l. osnovani stanovanjski odseki, ki bodo pričeli dne 27. novembra redno poslovati, in sicer: RLO Center, Beethovenova 15 (L. levo); RLO Siška-Bežigrad, Celovška 97 (pril.); RLO Moste (začasno) Malenškova 1 (pril.); RLO Vič-Rakovnik (začasno) Brez 6 (L.); KLO Polje, St. Vid in Jezica v prostorih krajevnih odborov. Uradne ure za stranke bodo določili RLO in KLO-ji.

Ti odseki bodo vršili sledeče posle: vodenje stanovanjske kartoteke, poizvedovalna služba (ugotavljanje zasedb stanovanj in zbiranje drugih podatkov), blokiranje stanovanjskih prostorov in event. deblokiranje, reševanje vlog o prosti oddaji sob, priprava predlogov za sklepanje o stanovanjskih zadevah (utesnitvah, izselitvah itd.), izdaja odločb na podlagi sklepov MSK in ves postopek v zvezi teh odločb (obrnvananje, preverjanje in razčiščenje pritožb, odposiljanje odločb VSK strankam, izvajanje prisilnih izvršb), vodenje kazenskega registra, sprejemanje vseh vlog v stanovanjskih zadevah in izdajanje potrdil o dvojnem gospodinjstvu, evidenca prošelj. Pri odločbi MLO-a pa ostane še nadalje splošna stanovanjska politika, strokovno vodstvo nad odseki, vsi posli glede poslovnih prostorov.

V vseh stanovanjskih zadevah se je obratovati na rajonske odseke, prav tako tudi tja vlagati vse vloge - izvzemši one o poslovnih prostorih. Dolejšje vlože prošnje bodo prenesene na odseke. S prihodnjim mesecem bodo služ-

beno premeščen dobivali potrdila o ločenem gospodinjstvu že na rajonih. V kolikor posamezniki ne bi vedeli, kje se njih prošnja nahaja, bo na oddelku razbožen seznam.

Da se prepreči vedno večje kopičenje prošelj in s tem v zvezi denarni izdatki za takse, bodo RLO in KLO-ji sprejemali prošnje za stanovanje izključno le službeno premeščenih in onih, ki iz drugih utemeljenih razlogov iščejo stanovanja v Ljubljani - kot doseljenci. Ker pa je v poedinih primerih nujno obravnati konkretne predloge (prioriteta prosilca, hišni lastnik, ki išče stanovanje v lastni hiši in podobno), se vloge za konkretna stanovanja vlagajo pri tistih rajonih oziroma KLO-jih, kjer se predmetno stanovanje nahaja, neglede na to, kje prosilec stanuje, navesti pa mora svoje bivališče in ostale podatke.

Ker so po uredbi MLO-a z dne 23. januarja 1947 sobe v Ljubljani v prosti oddaji, se prošelj za dodelitev sob prav tako ne sprejema. Pri tem opozarjamo na doslej često zmotno uporabo te uredbe. Za prosto oddajo sob veljajo le prazne ali opremljene sobe in to ne več kot ena v istem stanovanju. Po tej uredbi je nedovoljeno predlagati podnajemnike v one prostore, glede katerih že teče drug postopek. Za blokiranje sobe 8 dnevni rok ne velja, pač pa je potrebno čakati odgovora. Zmotno je tudi mnenje, da je s prijavo oziroma odjavo na notranjem odseku RLO-ja zadosteno tudi stanovanjskim predpisom, na kar še izrecno opozarjamo.

V Ljubljani so še stanovanja, ki jih zasedajo samske osebe, male družine v velikih stanovanjih itd., zato se bodo vršile zamenjave in odvzemi stanovanj dosledno. Družine, ki niso vključene v produkcijo ali pa se nočejo vključiti, se bodo morale umakniti iz centra na periferijo in s tem omogočiti delovnemu ljudstvu čim boljše pogoje za delo. Pri tem apeliramo posebno na upokojenke, ki stanujejo v centru, da si sami iščejo zamenjave na periferiji, kjer je zanje iz zdravstvenih razlogov in iz razlogov počitka mnogo ugodnejše bivanje. Z druge strani pa bodo s tem pokazali, da razumejo napore delovnega človeka in po svojih močeh tudi na ta način njim pomagali.

Odločanje o prisilnih utesnitvah (za več kot eno sobo), preselitvah, izselitvah in dodelitvah stanovanj bo vršila mestna stanovanjska komisija, ki jo sestavljajo vsi RLO-ji in KLO-ji skupaj. Ta način je nujen, da se prepreči lokalno reševanje, po katerem bi bila često onemogočena preselitve iz enega rajona v drugega in podobno.

Izvršni odbor MLO Ljubljana

GLEDALIŠČE

SLOVENSKA NARODNA GLEDALIŠČA

Drama Ljubljana
Sreda, 26. ob 20: Levstik-Kreft: »Tugomere«. Zaključena predstava za LMS Srednje tehnične šole.
Četrtek, 27. ob 20: Molière: »Tartuffe«. Red E.
Petek, 28. ob 20: Levstik-Kreft: »Tugomere«. V čast trikratni udarni II. koroski brigadi Matije Veruška - Tomžna.
Sobota, 29. ob 20: Levstik-Kreft: »Tugomere«. Zaključena predstava za Mestni odbor OF.
Nedelja, 30. ob 15: Nušič: »Gospa ministrice«. Izven OB 20: Molière: »Tartuffe«. Sindikalna predstava v korist Doma igre in dela Center.

Opera Ljubljana
Sreda, 26. ob 19:30: Stravinski: »Igra kart«. V Beethoven: »Prometejeva bitja«. Red Sreda.
Četrtek, 27. ob 19:30: Revija kulturno umetniškega dela sindikatov Slovenije Izven.

Drama Maribor
Sreda, 26. nov. ob 16: Ivanov: »Oklopni vlak 14-69«. Predstava za Kovinarsko železniško šolo.
Petek, 28. nov. ob 15: Shakespeare: »Kar hočete«. Red LMS-2.
Sobota, 29. nov.: Zaprt.
Nedelja, 30. nov. ob 15:30: Ivanov: »Oklopni vlak 14-69«. Izven.

Opera Maribor
Četrtek, 27. nov. ob 20: Gotovac: »Ero s onega sveta«. Red A.
Nedelja, 30. nov. ob 20: Puccini: »Tosca«. Premiera. Izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Mestni dom
Nedelja, 30. nov. ob 15: Fr. Roš: »Mokrodolec«. Popoldanska predstava, zadnjič.
V Sentjakobskem gledališču bo v nedeljo 30. t. m. popoldne ob 15. popoldanska predstava zabavne Rošove komedije »Mokrodolec«. Predprodaja vstopnic od petka dalje pri Oberneli. Gospodstva c. 3. Tozgarja, da je to poslednja uprizoritev tega dela na domačem odru.

LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 22. novembra ob 19:30: Ivan Drev: »Talec«. Dramska kronika iz življenja celjskih zapornikov-talcev. Režija: Jože Tomazič. Premiera.
Nedelja, 23. novembra ob 16. uri: Ivan Drev: »Talec«.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov Primorje

DNEVNI SPORED ZA SREDO 26. 11.
6.00 Budnice, jutranja telovadba - 6.10 Poročila, objava programa in vremenska napoved - 6.30 Jutranji koncert - 7.00 Radijski kolektor. Iz današnjih časopisov. Objave - 7.15 Slovenske umetne - 7.30 Napoved časa in poročila - 7.45 Lahka solistična glasba - 8.00-8.30 Šolska ura - 12.30 Napoved časa in poročila - 12.45 Zabavna glasba, mali ogledi in objave - 13.00 Igra Mali ansambel Radia Ljubljana - 13.30 W. A. Mozart: Violinski koncert v A-duru - 14.00 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s Sovjetsko zvezo - 14.10 Partizanske pesmi jugoslovanskih narodov - 14.30 Napoved časa in poročila - 14.45 Igrajo vuriške orgle - 15.00-15.30 Šolska ura - 18.00 Veder večerni spored - 18.00 Topliš Ljubo: Planinstvo in njegova vloga v fizikulturi - 18.40 Hatazejeve pesmi poje Danica Škerlec pri klavirju Samo Hubad - 19.00 Radijski dnevnik - 19.10 Saksoson igra Štefan Dražil, pri klavirju Boris Borštnik - 19.30 Napoved časa in poročila - 19.45 Zabavna glasba, mali ogledi in objave - 20.00 Ob četrti obletnici smrti narodnega heroja Iva-Lole Ribarja - 20.10 A. Dvořak: I. in zadnji stavek iz V. Simfonije »Iz novega sveta« - 20.30 Pol ure iz Valvazorjevih beril (dr. Mirko Rupel) - 21.00 Kar si kdo želi - 21.30 Lahka glasba - 22.00 Prenos vesti izven postaje iz Beograda - 22.15 Iz del Bedrieha Smetana.

Vsem koristnikom motornih vozil!

Pojasnilo k obvestilu Ministrstva za lokalni promet LRS v dnevnem časopisju z dne 22. XI. 1947 točka 2. - Kontrolni list ter vozovnice za priložnostne vožnje:

Glasom naredbe Ministrstva za notranje zadeve LRS, Uradni list LRS št. 36 od 19. IX. 1945, so v načelu prepovedani prevozi potnikov s kamijoni z izjemo skupinskih prevozov ob posebnih prilikah na podlagi predpisane dovoljenja pristojnega Okrajnega ljudskega odbora.

Dovoljenje pristojnih ljudskih oblasti za prevoz potnikov s kamijoni morajo imeti tudi vsa ona podjetja in ustanove, ki vrše prevoz delavcev in nameščencev z lastnimi kamijoni.

Po navedenem se nanašata »Kontrolni list« in »Vozovnica za priložnostne vožnje oseb s kamijoni« zgolj za izjemne, oblastno odobrene primere, dočim ostanejo v načelu prevozi potnikov s kamijoni tudi v bodoče strogo zabranjeni.

V Ljubljani 26. novembra 1947.

IZ PISARNE MINISTRSTVA ZA LOKALNI PROMET.

Z naročilom

sovjetskega in ostalega inozemskega časopisja si zagotovite zanimivo čtivo z vseh področij in obenem izpopolnjujete svoje znanje jezikov.

CASOPISNA AGENCIJA SLOVENIJE

Delovni kolektiv Tekstilne tovarne Kranj napoveduje enodnevno tekmovanje

za 4. obletnico II. zasedanja AVNOJ-a v Jajcu dne 29 t. m. vsem tekstilnim tovarnam Jugoslavije

- v sledečih točkah: 1. zvišanje produkcije, 2. zmanjšanje odpada na minimum, 3. znižanje proizvodnih stroškov, 4. zboljšanje delovne discipline.

Rezultate tekmovanja naj pošljejo tovarniški kolektivi do 10. decembra t. l. Okrajnemu sindikalnemu svetu v Kranju.

S TITOM V DELOVNO BORBO!
Delovni kolektiv Tekstilne tovarne »INTEX« Kranj

Glavni urednik: Ivan Bratko - Naslov uredništva: Kopitarjeva 6 - Uprava: Kopitarjeva 2 - Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65 - Telefon naročniškega odd.: 30-30. Telefon oglašnega odd.: 36-85 Štev. ček rač 60.4045-22

OBVESTILA

DNEVNE VESTI

Ljudska univerza v Ljubljani, V četrtek 27. novembra ob 20. uri bo v veliki dvorani kina Matica predaval tov. polkovnik Milan Lah: »O spominih na narodno-osvobodilno borbo iz FV. in V. ofenzive«.

Danes dne 15. t. m. bo predaval ob 20. uri v dvorani deškega vzgajališča na Selu tov. Winkler Veneslav načelnik načrtnega oddelka ministrstva za pravo o temi »Prosveta v polletnem planu«. To predavanje bo uvod v delo Ljudske univerze rajona Moste.

Prva mladinska predstava »Talec« bo v soboto 22. novembra ob 9. uri dopoldne za II. drž. gimnazijo v Celju.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi vse tt. zdravnike in medicinare na predavanje tov. profesorja dr. Aljeje Kosiřja »Iz eksperimentalne onkologije«, ki bo v petek dne 28. novembra ob 18. uri v predavalnici Patološko-anatomskega inštituta.

Književodski in stenografski večerni tečaj v Mariboru. Po naročilu ministrstva za trgovino in preskrbo se odpre na Ekonomskem tehnikumu (Srednji gospodarski šoli) v Mariboru, Zrinjskega trg 1, s 1. decembrom posebni tečaj za književodstvo, strojepis in stenografijo v večernih urah. Me-

sečna učnina za stenografski tečaj je 210 din. za književodski 150 in za strojepisni 200. Vpisnina za vsak tečaj pa din 20. Pravico do obiska tečaja ima vsakdo. Prijave sprejema ravnateljstvo Ekonomskega tehnikuma v Mariboru dnevno od 11-12 ure.

Administrativni tečaj na Ekonomskem tehnikumu v Mariboru. Poleg gornjih tečajev se odpre po 1. januarja 1948 na Ekonomskem tehnikumu poseben administrativni tečaj s 66 tedenskimi urami. V ta tečaj ima tudi vsakdo pristop ter ima namen seznaniti obiskovalce podrobneje z administracijo, slovensčino, književodstvom, poslovnim računovom, planiranjem, s statistiko, zemljepisjem in strojepisjem. Učnina za tečaj znaša mesečno 220 din er vpisnina din 30. Prijave sprejema ravnateljstvo Ekonomskega tehnikuma v Mariboru od 11-12 ure. Možno so tudi pisemne prijave.

KONCERT

Sporod simfoničnega koncerta velikega Radijskega orkestra pod vodstvom dirigenta Bogomirja Leskoveca, v ponedeljek, 1. decembra ob 20. v Filharmonični dvorani. Muzik. Simfonija D-dur. Rahmaninov: Drugi koncert za klavir in orkester, solist pianist dr. Roman Klasić. Musorgski: Slike z razstave. Vstopnice v knjižarni, Kongresni trg.

PRESKRBA

DELITEV HRANE ZA MESEC DECEMBER
Ministrstvo za trgovino in preskrbo poziva vse maloprodajalce, da obvezno prevzamejo na mestnih ljudskih odbori in okrajnih ljudskih odbori podrobna navodila o delitvi racionalizirane hrane v mesecu decembru in da vrše delitev strogo po teh navodilih. - Iz pisarne MTP.

DELITEV MESA ZA BOLNIKE

MLO - oddelek za trgovino in preskrbo v Ljubljani obvešča upravitelce bolniških naznaje za meso, da prejmojo sveže meso v sredo, 28. novembra t. l. od 8-12 ure. Meso bodo delile poslovalnice mestne klavnice na trgu, mesarja Josih Alojzij in Katalie Alojzij na trgu, poslovalnica mestne klavnice št. 4, Celovška c., poslovalnica št. 7, Tržaška c. poslovalnica št. 3, Zaloška cesta.
Poslovalnica in mesarja prevzameta meso na mestni klavnici v sredo 26 t. m. ob 7. uri.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo LRS obvešča

Ministrstvo za trgovino in preskrbo obvezno naroča maloprodajalcem vseh treh sektorjev, da takoj vrnejo vso embalažo (sode) za olje slovenskim tovarnam olja. Ta ukrep je nujen zaradi pravočasne preskrbe potrošnikov z maslobohami za mesec december, kakor tudi za čimprejšnjo delitev izrednega obroka olja.
Okrajni ljudski odbori naj kontrolirajo izvršitev tega naloga.
Železniška direkcija je izdala brzojavni nalog vsem postajam, da prevzamejo prevoz olja in prazno embalažo kot kosovno blago. - Iz pisarne MTP.

MALI OGLASI

RAZVELJAVLJAM izbrubljeno oblačilno karto IR z 9 točkami na ime Kovač Mihael Trnovlje 159.
PREKLICUJEM veljavnost OF legitimacije, Kvas Martin, Trbovlje, Retje 63.
PRODAM ZREBETA (moški) 9 mesecev staroga, dobre pasme, za 12.000 din. Mesar, Jelenice, Gospodstva 22.
KUPIM na vsi ob glavni cesti hišico z nekoliko vrta do 120.000 din. Posarji, Zagreb, Varšavska 2.
POZIV. Podjetje za upravo zgradb RLO Center v Ljubljani, poziva lastnika furmirja v hiši Vodnikov trg 5, da se zgleda v četrtek dne 27. 11. 47. ob 10. uri dopoldan prav tam, v svrhu prevzema oz. izpraznitve prostora. - Podjetje RLO Center za upravo zgradb in zemljišč Ljubljana. 4962

Kupimo

„Berkel“ mesoreznilo
Narodni magazin, Wolfova 1 (ekonomat)

KINO

LJUBLJANA, UNION: Francoski film »Kapetan Fracas«, tednik. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.
MATICA: Francoski film »Seme v vetru«, tednik. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.
MOSKVA: Francoski film »Sam v noči«, tednik. Predstave ob 16.15, 18.15, 20.15.
SLOGA: Francoski film »Ose Goriot«, tednik. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.
KODELJEVO: Francoski film »Kavarna v pristanišču«, tednik. Predstava ob 19.30.
MARIBOR, ESPLANADE: Francoski film »Njen prvi sestanek«, tednik.
GRAJSKI: Sovjetski film »Gavroche«, tednik.
CELJE, METROPOL: Sovjetski film »Prva peselka«, tednik.
DOM: Češki film »Nikolaj Suhaj«, tednik.
PTUJ: Sovjetski film »Zaklad censke stepe«, tednik.